

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLIŲ LIETUVOS JŪRŲ LAIVYNO LAIVUOSE
PATVIRTINIMO**

2002 m. rugsėjo 20 d. Nr. 3-454
Vilnius

Vadovaudamasis Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių (BST-01-97) (Žin., 1997, Nr. [102-2577](#); 2001, Nr. [105-3782](#); 2002, Nr. [80-3489](#)) 1.3 punkto nuostatomis, t v i r t i n u Priešgaisrinės saugos taisykles Lietuvos jūrų laivyno laivuose (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLĖS LIETUVOS JŪRŲ LAIVYNO LAIVUOSE**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Priešgaisrinės saugos taisyklės Lietuvos jūrų laivyno laivuose (toliau – Taisyklės) nustato priešgaisrinės saugos organizavimo ir vykdymo reikalavimus eksploatuojamuose ir atstovose esančiuose jūrų laivyno laivuose.

Jos privalomos laivų įguloms, laivybos kompanijoms, laivų savininkams, laivų operatoriams ir kitiems asmenims, kurių veikla susijusi su Lietuvos Respublikos jūrų laivų eksploatavimu.

2. Be šių taisyklių, būtina vadovautis Bendrosiomis priešgaisrinės saugos taisyklėmis (BPST 01-97), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos ir naudojimo taisyklėmis, Bendrosiomis krovinių vežimo jūra taisyklėmis, Darbų saugos laivuose bendrosiomis taisyklėmis, Tarptautiniu pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksu bei 1974 m. tarptautinės žmonių gyvybės apsaugos jūroje konvencijos (toliau – SOLAS 74) priešgaisrinės saugos reikalavimais konvenciniams laivams ir kitais norminiais aktais.

3. Asmenys, pažeidę šias priešgaisrinės saugos taisykles Lietuvos jūrų laivyno laivuose, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4. Vartojamos sąvokos:

4.1. **A klasės konstrukcijos** turi išlaikyti vientisumą ir atsparumą ugniai, kai gaisrui veikiant iš vienos pusės, iš kitos pusės temperatūra neturi pakilti daugiau kaip iki 140° C, o atskiruose taškuose – daugiau kaip iki 180° C;

4.1.1. **A-60 klasė** – nurodytos sąlygos išlieka 60 min.;

4.1.2. **A-30 klasė** – 30 min.;

4.1.3. **A-15 klasė** – 15 min.;

4.1.4. **A-0 klasė** – 0 min.;

4.2. **avarinis išėjimas** – išėjimas iš laivo patalpų į išorę (atvirą denį) arba gaisro metu į nepavojingą zoną;

4.3. **B klasės konstrukcijos** turi išlaikyti vientisumą ir atsparumą ugniai, kai gaisrui veikiant iš vienos pusės, iš kitos pusės temperatūra neturi pakilti daugiau kaip iki 140° C, o atskiruose taškuose – daugiau kaip iki 225 °C;

4.3.1. **B-15 klasė** – nurodytos sąlygos išlieka 15 min.;

4.3.2. **B-0 klasė** – 0 min.;

4.4. **darbai naudojant ugnį** – gamybinės operacijos (suvirinimas, litavimas), atliekamos naudojant atvirą ugnį, kai nuo kibirkščių arba įkaitusių detalių gali užsidegti medžiagos ir konstrukcijos;

4.5. **darbų naudojant ugnį atlikimo laive vieta** – laivo patalpos, kurių plotas ribojamas špantų pritvirtinta diametraline plokštuma arba pertvaromis, o aukštis – deniais, platformomis;

4.6. **konstrukcinė laivo priešgaisrinė apsauga** – laivo metalo konstrukcija, padengta ugniai ir karščiui atsparia medžiaga, neleidžiančia per tam tikrą laiką gaisrui išplisti į kitas patalpas;

4.7. **konstrukcinės laivo priešgaisrinės apsaugos klasės** (klasifikavimas pagal SOLAS 74 II – 2.3);

4.8. **laivo aliarmo tvarkaraštis** – dokumentas, kuriame įrašytos kiekvieno įgulos nario pareigos, jo vieta ir veiksmai avarinėse situacijose, taip pat skelbiamų avarinių signalų tipai.

II. PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS ORGANIZAVIMAS

5. Priešgaisrinė sauga užtikrinama įgyvendinant organizacines ir technines priemones:

5.1. priešgaisrinės saugos reikalavimų vykdymą;

- 5.2. laivų priešgaisrinės saugos kontrolę;
- 5.3. reikalui esant, papildomų priemonių įgyvendinimą siekiant pagerinti priešgaisrinę saugą laivuose;
- 5.4. aprūpinimą gaisro gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos ir ryšio patikimumą;
- 5.5. operatyvinių gaisro gesinimo planų sudarymą ir vykdymą;
- 5.6. pavojaus signalų tvarkaraščių sudarymą ir vykdymą;
- 5.7. įgulos narių gaisro gesinimo ir žmonių evakuacijos iš keleivinių bei specialios paskirties laivų mokymą – ne rečiau kaip kartą per mėnesį;
- 5.8. įgulos narių ir keleivių instruktavimą priešgaisrinės saugos klausimais;
- 5.9. Tarptautinio pavojingų krovinių vežimo jūrų kodekso ir technologinių schemų režimo laikymąsi;
- 5.10. teisės aktų, reglamentuojančių laivyno techninio eksploatavimo tvarką, reikalavimų vykdymą.
6. Derindamos naujų laivų statymo projektus, klasifikacinės bendrovės vadovaujasi tarptautinės konvencijos SOLAS 74 II-2 ir Tarptautinės jūrų organizacijos (toliau – TJO) rezoliucijomis, reglamentuojančiomis priešgaisrinę saugą laivuose, ir šiomis Taisyklėmis.
7. Už priešgaisrinės saugos priemonių įgyvendinimą ir aprūpinimą techninėmis priemonėmis atsako laivo savininkas, o už priešgaisrinės saugos laive užtikrinimą – laivo kapitonas.
8. Už tipinių operatyvinių gaisro gesinimo planų ir priešgaisrinės saugos instrukcijų parengimą ir jų vykdymo užtikrinimą kiekvienos serijos laivų pavojingose patalpose atsako laivo savininkas.
9. Vadovaudamasis tipiniu operatyviniu gaisro gesinimo planu, kiekvieno laivo kapitonas privalo pakoreguoti operatyvinius planus, atsižvelgdamas į savo laivo ypatumus.
10. Tanklaivių ir sprogus bei degius pavojingus krovinius plukdančių laivų operatyvinis planas turi būti koreguojamas konkrečioms reisams, kai kroviniams reikia kitokių, negu numatyta operatyviniame plane, specialių priemonių arba gaisro gesinimo metodų.
11. Prieš kraunant pavojingus krovinius, pagal pavojingumo klasę patikrinamos priešgaisrinės laivo sistemos, kurios turi būti naudojamos šiam kroviniui gesinti.
12. Avariniai išėjimai laive turi būti paženklinėti simboliais, nurodytais šių Taisyklių 1 priede.
13. Kiekviename laive avarinių dokumentų rinkinyje ir iškabintos mašinų skyriuje (centriniame valdymo poste), taip pat gyvenamųjų patalpų koridoriuose turi būti priešgaisrinės saugos schemas (Fire plan). Sudarant šias schemas naudojami simboliai, nurodyti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1996 m. sausio 16 d. įsakyme Nr. 20 „Dėl Lietuvos Respublikos prekybine laivyba užsiimančių laivininkysčių (kompanijų) ir jūrinių laivų sertifikavimo dėl jų atitikimo Lietuvos Respublikos laivybos saugumo valdymo sistemos reikalavimus (pagal SOLAS – 74 IX skyriaus reikalavimus)“, o įrangos ir pirminių priemonių išdėstymo vietų laive ženklėjimas atitikti šių Taisyklių 2 priedo nuorodas. Kiekviename denyje turi būti iškabintos schemas, kuriose turi būti pažymėta:
- 13.1. valdymo pultai, „A“ klasės priešgaisrinėmis pertvaromis atitvertos sekcijos, įskaitant gaisro aptikimo signalizacijos priemones;
- 13.2. gaisro gesinimo priemonės, priėjimai prie įvairių valdymo pultų, taip pat priešgaisrinėje sekcijoje esančių ventiliatorių nuotolinio valdymo jungikliai.
14. Priešgaisrinės saugos schemų komplektas, skirtas kranto ugniagesių komandai, turi būti nuolat laikomas nuo vandens apsaugotame aplanke, pritvirtintame gyvenamųjų patalpų antstato išorėje, netoli įėjimo į laivo vidų. Aplanko vieta turi būti pažymėta specialiu ant pertvaros arba skydelio ženklu (Fire plan), aiškiai matomu iš kranto (jūros) pusės – 2 priedas.
15. Laivuose, plaukiojančiuose tarptautiniais reisais, užrašai šiose schemose turi būti lietuvių (valstybine) ir anglų kalbomis.
16. Laivo pirminės gaisro gesinimo priemonės, priešgaisrinės sistemos ir įrenginiai, taip pat gaisro signalizacija turi būti tvarkingi ir visada paruošti efektyviam panaudojimui. Draudžiama naudoti priešgaisrinės įrangos priemones ir inventorių ne pagal paskirtį.

17. Apie laivo priešgaisrinės sistemos įrenginių gedimus, taip pat laivo defektus, kurių įgulos nariai negali pašalinti reiso metu, kapitonas turi nedelsdamas pranešti laivo savininkui.
18. Budėjimo tvarką laive ir budėtojų sudėtį nustato kapitonas, atsižvelgdamas į laivo tipą.
19. Budėtojais skiriami tik laivo įgulos nariai, turintys atitinkamą profesinį parengimą ir kvalifikacijos dokumentus.
20. Paskirtas budėti įgulos narys privalo apeiti ir apžiūrėti laivą, ypatingą dėmesį atkreipdamas į tai, kaip laikomasi priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimų.
21. Budintis personalas privalo žinoti:
- 21.1. priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimus;
 - 21.2. kaip susisiekti su kranto priešgaisrinės saugos tarnybomis;
 - 21.3. priešgaisrinių įrenginių išdėstymą ir jų naudojimo būdus.
22. Kiekviename laive turi būti:
- 22.1. priešgaisrinės įrangos ir sistemų patikrinimo žurnalas;
 - 22.2. laivo aliarmo tvarkaraštis (laivo įgulos narių pareigos kilus gaisrui);
 - 22.3. įgulos, jų šeimos narių (jeigu šeimos nariai plaukioja kartu), kitų asmenų, kurie yra laive, priešgaisrinės saugos instruktavimo žurnalas (gali būti kartu su darbo saugos instruktavimu darbo vietoje);
 - 22.4. leidimų atlikti darbus naudojant ugnį išdavimo registracijos žurnalas ir suvirinimo patalpų atitikties aktas;
 - 22.5. įgulos narių, atliekančių suvirinimo darbus laive, pažymėjimai su įdėklais apie techninio minimumo kurso išklausymą;
 - 22.6. angliarūgštės gesintuvų patikrinimo (svėrimo) aktai;
 - 22.7. putų gesintuvų veikimo pasirinktinio patikrinimo aktai;
 - 22.8. putokšlio tinkamumo naudoti patikrinimo kranto laboratorijoje aktas (patikrinimas atliekamas kasmet);
 - 22.9. laivo kapitono įsakymas dėl priešgaisrinio režimo laive;
 - 22.10. laivo kapitono įsakymas dėl specialių saugos priemonių gabenant degias ir sprogias pavojingas medžiagas.
23. Kilus gaisrui uoste stovinčiame laive, kapitonas nedelsdamas privalo apie tai pranešti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos Jūriniam paieškos ir gelbėjimo koordinaciniam centrai, kranto priešgaisrinės saugos tarnybai, laivo savininkui ir organizuoti:
- 23.1. gaisro židinio žvalgybą ir likvidavimą;
 - 23.2. žmonių evakuaciją iš avarinių ir gretimų patalpų;
 - 23.3. kranto priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų iškvietimą.
24. Laivo kapitonas arba jį pavaduojantis asmuo vadovauja įgulos narių veiksams gesinant gaisrą, taip pat padaliniams, kurie atvyko į laivą gesinti gaisro ir gelbėti žmonių. Priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų padalinių vadai vykdo gaisro gesinimo vadovo nurodymus, kartu vadovaudami savo pavaldiniams.
25. Kai kuriais atvejais laivo savininko, laivo kapitono (jį pavaduojančio asmens) prašymu, uosto kapitonui nurodžius, gaisro gesinimui laive vadovauja atvykusios miesto priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas arba vadovaujantis darbuotojas.
26. Jeigu gaisras kilo laive, kuriame nėra įgulos, tai gaisro gesinimui laive vadovauja atvykusios priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas arba vadovaujantis darbuotojas.
27. Jeigu laive užgesinti gaisrą neįmanoma ir laivas kelia pavojų šalia esantiems laivams arba uosto infrastruktūrai, uosto kapitono nurodymu laivas turi būti išvestas į reidą.

III. GAISRŲ PREVENCIJA

PIRMASIS SKIRSNIS LAIVYNO DARBUOTOJŲ PRIEŠGAISRINIS PARENGIMAS

28. Laivo vadovybės ir eilinių jūrininkų priešgaisrinis parengimas turi atitikti 1978/95 m. Tarptautinės jūrininkų mokymo, diplomavimo ir budėjimo normų konvencijos reikalavimus.

29. Visi sausakrūvių ir žvejybinių laivų jūrininkai, prieš paskiriant juos į laivą, turi baigti įvadinio, o laivo vadovybė – priešgaisrinio mokymo kursus krante pagal išplėstinę programą mokymo įstaigoje, kuriai mokymo planus tvirtina Susisiekimo ministerija, ir ne rečiau kaip kas 5 metai atnaujinti savo žinias.

30. Laivo vadovybė ir eiliniai jūrininkai, prieš pradėdami vykdyti pareigas, susijusias su naftos, cheminių medžiagų ar dujų tanklaivių krovniais ir jų krovos įranga, turi baigti priešgaisrinės saugos mokymo kursus krante pagal išplėstinę programą, o įgulos nariai, nesusiję su krovinio aptarnavimu, – įvadinio jūrininkų mokymo kursus krante mokymo įstaigoje, kuriai mokymo planus tvirtina Susisiekimo ministerija, ir ne rečiau kaip kas 5 metai atnaujinti savo žinias.

31. Už įgulos narių priešgaisrinės saugos laive parengimą atsako laivo kapitonas.

32. Įgulos narių priešgaisrinės saugos laive parengimą sudaro:

32.1. priešgaisrinės saugos instruktavimas (įvadinis, pirminis darbo vietoje, periodinis darbo vietoje, papildomas, specialus):

32.1.1. pirminis instruktavimas darbo vietoje organizuojamas naujai atvykusiems į laivą įgulos nariams – be šio instruktavimo neleidžiama pradėti vykdyti savo pareigas;

32.1.2. periodinis instruktavimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių visiems įgulos nariams;

32.1.3. papildomas instruktavimas organizuojamas pasikeitus darbo sąlygoms, technologiniams procesams, pakeitus darbo vietą, siunčiant atlikti pavojingus darbus, susijusius su gaisru ar sprogimu;

32.1.4. specialus instruktavimas atliekamas asmenims, atvykusiems į laivą atlikti darbų pagal paraišką (paskyras – leidimus);

32.1.5. visi instruktavimai registruojami „Priešgaisrinės saugos instruktavimų darbo vietoje registracijos žurnale“;

32.2. gaisrų gesinimo metodų mokomosios treniruotės;

32.3. laivo įgulos mokymas ir gaisro gesinimo treniruotės organizuojamos ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį, įrašant į laivo dienyną;

32.4. jeigu laivybos kompanija turi savo priešgaisrinę tarnybą, šios kompanijos vidaus darbo tvarkos taisyklės gali sugriežtinti kompanijos darbuotojų priešgaisrinį parengimą.

ANTRASIS SKIRSNIS PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS LAIVE

33. Laivo įgulos nariai privalo vykdyti visas numatytas priemones ir elgtis taip, kad laive būtų išvengta sprogo ir gaisro laivo eksploatavimo ar atstovos metu.

34. Visi vadovaujantys asmenys privalo išmanyti:

34.1. laivo įrangą ir jo konstrukcinius ypatumus;

34.2. priemones, neleidžiančias kilti sprogimui ir gaisrui;

34.3. gaisrų gesinimo taktiką;

34.4. kaip panaudoti jiems priskirtas (esančias jų žinioje) stacionarias ir kilnojamas gaisro gesinimo priemones.

35. Dirbti su specialiais kvėpavimo aparatais leidžiama asmenims, tinkantiems pagal sveikatos būklę, atitinkamai patvirtintą įrašu medicininėje jūrininkų knygelėje, ir specialiai parengtiems šiam darbui.

Asmenims dirbti su specialiais kvėpavimo aparatais leidžiama laivo kapitono įsakymu.

36. Laivui stovint uoste priešgaisrinės saugos budėjimo funkcijas vykdo laivo budėtojų tarnyba. Kapitono nuožiūra atskiru potvarkiu arba įrašu laivo dienyne gali būti papildomai skirta būdinių įgulos narių, tiesiogiai atsakingų už priešgaisrinę saugą.

37. Visos laivo patalpos, avariniai išėjimai, gaisro gesinimo ir priešgaisrinės signalizacijos sistemos, nuotolinis ventiliatorių, kuro siurblių ir įrenginių pavarų išjungimas, priešgaisrinis

inventorius laivo kapitono įsakymu turi būti priskirti įgulos nariams, kurie atsako, kad jiems pavestuose objektuose būtų laikomasi priešgaisrinio režimo reikalavimų, objektai ir priešgaisrinė įranga būtų tvarkingi ir periodiškai tikrinami, kaip yra numatyta jų techninės eksploatacijos taisyklėse arba gamintojo instrukcijose.

38. Bet kuriuo paros metu turi būti užtikrintas įėjimas į visas laivo patalpas. Kiekvienam užraktui turi būti ne mažiau kaip 2 raktai. Aliarmo metu visos laivo durys turi būti atrakintos.

Draudžiama užrakinti duris, esančias evakuacijos keliuose.

Antras raktų komplektas nuo visų patalpų turi būti saugomas kapitono įsakyme nurodytoje vietoje.

39. Naudotis atvira ugnimi draudžiama:

39.1. triumuose, kroviniuose ir balastiniuose tankuose ir visose patalpose, kur naudojami degūs ar lengvai užsiliepsnojantys skysčiai;

39.2. mašinų skyriuose, kuro aparatūros patalpose, pirotechnikos ir sprogmenų laikymo patalpose arba arti jų;

39.3. vairinėje;

39.4. akumuliatorinėje;

39.5. arti lengvai užsidegančių medžiagų;

39.6. laivo patalpų apšvietimui;

39.7. arčiau kaip per 10 m nuo balionų su sprogiomis arba lengvai užsiliepsnojančiomis (LU) dujomis.

40. Draudžiama atlikti suvirinimo darbus:

40.1. nedegazuotuose kuro ir tepalų tankuose;

40.2. laivuose, gabenančiuose degius krovinius;

40.3. tam nepritaikytose patalpose arba kitose vietose, jeigu nėra leidimo jose vykdyti šiuos darbus.

41. Remonto darbai triumuose ir kuro tankuose, pastačius laivą į doką, turi būti vykdomi pagal įmonėje nustatytą tvarką.

42. Rūkyti laive leidžiama tik tam skirtose vietose, nustatytose kapitono įsakymu.

43. Laivuose, plukdančiuose sprogias ir degias medžiagas, lengvai užsiliepsnojančius skysčius, žibintai ir nešiojama ultratrumpųjų bangų radijo aparatūra turi būti nesprogios konstrukcijos.

44. Gabenami sprogūs ir degūs pavojingi kroviniai turi būti kontroliuojami. Gabenant lengvai užsiliepsnojančius skysčius ir sprogias dujas turi būti matuojama jų temperatūra, daroma dujų ir oro analizė triumuose, tarnybinėse ir gyvenamosiose patalpose, o esant karščiams – denis drėkinamas vandeniu.

Pastebėjus pavojingą kenksmingų dujų koncentraciją patalpose, jos turi būti išvedintos iki pagal sanitarines normas leistinos koncentracijos ribų.

45. Prieš pradėdant degių ir sprogių pavojingų krovinių krovos darbus, turi būti išbandytos ir visiškai paruoštos darbui visos gaisro gesinimo priemonės:

45.1. ugniagesių ekipuotė;

45.2. asmeninės kvėpavimo organų apsaugos priemonės (dujokaukės, respiratoriai);

45.3. denyje išvyniotos ir prie gaisrinių čiaupų prijungtos ne mažiau kaip 2 žarnos;

45.4. dėžė su smėliu ir ugnies gesintuvai.

46. Atliekant krovos darbus ant denio, reikia palikti laisvus priėjimus prie angų, liukų, triumų, klinketinių smagračių, matavimo vamzdžių, gaisrinio inventoriaus ir įrengimų.

Kraunant sprogias medžiagas, lengvai užsiliepsnojančius ir degius skysčius, dujas, krovimo denyje draudžiama naudoti plieninius lynus ir priemones, galinčias įskelti kibirkštis.

Siekiant išvengti kibirkščiavimo sintetiniai švartavimosi lynai eksploataavimo metu turi būti periodiškai, bet ne rečiau kaip du kartus per mėnesį, apipilami užbortiniu vandeniu.

Pavojingi kroviniai turi būti kraunami prižiūrint kapitono įsakymu paskirtam įgulos nariui.

TREČIASIS SKIRSNIS

LAIVŲ PRIEŠGAISRINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

47. Laivų priešgaisrinės būklės tikrinimas yra pagrindinė gaisrų prevencijos forma. Tikrinimą atlieka įgaliotų klasifikacinių bendrovių inspektoriai, saugios laivybos administracijos inspektoriai, laivo savininko įgalioti atstovai, laivo vadovai ir – užsienio uostuose – tos šalies valstybės uosto kontrolės inspektoriai.
48. Prieš pradėdant eksploatuoti visų tipų laivus, juose turi būti priešgaisrinės saugos dokumentacija, nurodyta šių Taisyklių 5 priede.
49. Laivo įgulos nariai, atsakingi už priešgaisrinės įrangos aptarnavimą ir techninę priežiūrą, privalo ją tikrinti pagal terminus ir apimtį, nurodytus gamintojo instrukcijoje ir šių Taisyklių 3 priede.
- Patikrinimo rezultatai turi būti įrašomi į laisvos formos „Priešgaisrinės įrangos patikrinimo žurnalą“.
50. Pirminių gaisro gesinimo priemonių patikrinimo apimtis ir terminai vykdomi remiantis susisiekiimo ministro 1998 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. 366 „Dėl laivų matavimo priemonių, priešgaisrinės įrangos bei gelbėjimo priemonių patikros tvarkos ir terminų patvirtinimo“ reikalavimais (8 priedas).
51. Laivo kapitonas arba jo įgalioti asmenys turi periodiškai tikrinti, kaip vykdomas priešgaisrinės įrangos techninis aptarnavimas, tvarkoma priešgaisrinės saugos dokumentacija laive, ir skirti nuobaudas atsakingiems asmenims, kurie nevykdo nustatytų reikalavimų.

IV. PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI EKSPLOATUOJAMUOSE LAIVUOSE

PIRMASIS SKIRSNIS PRIEŠGAISRINIŲ KONSTRUKCIJŲ PRIEŽIŪRA IR EKSPLOATAVIMAS

52. Laivo vadovai privalo nuolat kontroliuoti, ar nepažeistos priešgaisrinės pertvaros, deniai, angų uždarymai perdengimuose, tikrinti papildomų apsauginių įrengimų būklę.
53. Elektros kabelių tiesimas per ugniai atsparias pertvaras, taip pat vamzdynų ir vėdinimo kanalų klojimas turi būti suderinti su laivų klasifikacinėmis bendrovėmis.
54. Jei yra įrengtų vandens užtvarų įtaisų, jų maitinamieji siurbliai ir vamzdynai, taip pat paleidžiamoji aparatūra ir kiti mazgai turi būti visada parengti. Remonto metu turi būti numatytos priemonės, visiškai kompensuojančios išjungtos sistemos funkcijas.
55. Priešgaisrinės durys turi užsidaryti lengvai ir sandariai. Sandarinamieji tarpikliai turi būti iš nedegios medžiagos.
- Šviesos arba garsinė klinketinių durų signalizacija turi būti tikrinama uždarant duris.

ANTRASIS SKIRSNIS PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS EKSPLOATUOJAMUOSE LAIVUOSE

56. Visos laivo patalpos turi būti naudojamos tik pagal paskirtį. Patalpų pertvarkymas ir pritaikymas kitiems tikslams turi būti suderintas su laivo savininku ir laivų klasifikacine bendrove.
57. Kilimai, kiliminiai takeliai, kuriais dengiami trapai, koridoriai, praėjimai, patalpos, turi būti gerai pritvirtinti ir impregnuoti. Klanketinių ir kitokių durų zonoje kiliminė danga turi būti su išpjovomis, kad neuždengtų špigatų.
58. Siekiant užtikrinti priešgaisrinę saugą, draudžiama:
- 58.1. užkrauti koridorius, išėjimus, išorinius ir vidinius trapus įvairiais daiktais;
- 58.2. saugoti ir džiiovinti ant elektrinių šildymo prietaisų drabužius, degiąsias medžiagas ir daiktus;
- 58.3. įrengti po trapais sandėlius degioms medžiagoms saugoti;
- 58.4. palikti be priežiūros įjungtus į elektros tinklą šildymo prietaisus, televizorius ir radijo imtuvus bei kitus prietaisus, išskyrus tuos, kurie veikia automatiniu režimu;

58.5. uždengti audiniais arba kitomis degiomis medžiagomis elektros lempas;

58.6. rūkyti nenustatytose vietose;

58.7. buitines ir gamybines atliekas rinkti į talpyklas iš degiųjų medžiagų.

59. Siekiant išvengti gaisro, laive draudžiama laikyti:

59.1. neuždengtas skystas degiąsias medžiagas;

59.2. suverstas, taip pat supakuotas į ryšuliuos šlapias, tepaluotas, sumirkytas dažuose, skiedikliuose savaiame užsidegančias medžiagas;

59.3. lengvai užsiliepsnojančius skysčius ne specialiuose sandėliuose arba ne tam skirtose vietose;

59.4. pirotechnikos priemones, kurių saugojimo laikas baigėsi arba kurios nesuveikė.

60. Valdymo posto patalpose draudžiama laikyti degias medžiagas, skysčius, dujas.

61. Valdymo postuose asmenys gali būti tik tarnybiniais reikalais ir tik esant ten už laivo saugumą atsakingiems asmenims.

62. Ant akumuliatorių patalpos išorinių durų turi būti ženklas „*ATSARGIAI – SPROGIMO PAVOJUS*“.

Visos akumuliatorių baterijos turi būti gerai pritvirtintos.

63. Akumuliatorių patalpose draudžiama:

63.1. naudotis degtukais, žiebtuvėliais ir kitais atviros liepsnos šaltiniais;

63.2. tiesti bet kokius (net tranzitinius) kabelius, neturinčius ryšio su akumuliatorinėmis baterijomis;

63.3. kartu laikyti rūgštinius ir šarminius akumuliatorius, taip pat jų elektrolitus;

63.4. naudoti elektros šildymo prietaisus, pernešamas lempas ir neatsparios sprogimui konstrukcijos žibintus;

63.5. pakrauti akumuliatorius neveikiant vėdinimui;

63.6. tikrinti akumuliatorius naudojant iškraunamąjį kištuką.

64. Draudžiama naudoti bet kokius papildomus elektros šildymo prietaisus gyvenamosiose ir bendrojo naudojimo patalpose.

65. Gyvenamosiose bei bendro naudojimo patalpose stalai, spintos, bufetai, baldai, muzikos instrumentai ir kiti daiktai turi būti išdėstyti taip, kad netrukdytų praeiti. Elektriniai ventiliatoriai ir kiti elektros prietaisai turi būti statomi taip, kad atstumas nuo jų iki užuolaidų būtų ne mažesnis kaip 0,5 m.

66. Gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose draudžiama:

66.1. gabenti ir saugoti sprogias, lengvai užsiliepsnojančias ir kitokias degias pavojingas medžiagas, tarp jų dujinius balionėlius ir benzinaus kišeniniams žiebtuvėliams;

66.2. valyti baldus ir kajučių įrengimus benzinu, kitais degiaisiais skysčiais;

66.3. eksploatuoti šviestuvus be apsauginių gaubtų;

66.4. džiovinti skalbinius ant elektrinių šildymo ir apšvietimo įrengimų;

66.5. laikyti kajutėse tepaluotus rūbus, degias medžiagas;

66.6. palikti raktus duryse uždarius jas iš vidaus.

67. Prietaisai ir įrengimai virtuvėse, kepyklose ir kitose maitinimo bloko patalpose privalo turėti instrukcijas apie jų veikimą ir įjungimą (išjungimą). Įspėjamieji užrašai turi būti trumpi, užrašyti dažais gerai matomose vietose.

Veikiančias virykles, kepyklas ir kitus šildymo įrengimus be priežiūros palikti negalima.

Reguliariai, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį, nuo viryklių, dūmtraukių, kibirkščių gesiklių, vėdinimo kanalų ir traukos gaubtų turi būti valomi suodžiai ir riebalų sluoksniai.

Puodus su verdančiais taukais ir sviestu (aliežumi) reikia uždengti dangčiais, kad jie netikėtų ir neužsidegtų.

Virtuvės patalpos, konditerinės, ypač kepyklos, turi būti švarios. Būtina nuolat valyti sienas, kad ant jų nesikaupytų miltai.

68. Maitinimo bloko patalpose *draudžiama*:

68.1. džiovinti rankšluosčius, drabužius, servetėles ir t. t.;

- 68.2. laikyti lengvai užsiliepsnojančius skysčius (benziną, skiediklius), oksiduojančias medžiagas (hipochloritą ir kt.), tepaluotus skudurus;
- 68.3. virtuvėje naudotis atvira ugnimi, kai kraunamos sprogios ir lengvai užsiliepsnojančios medžiagos, dujos; plaunant ir degazuojant tankus po naftos produktų laikymo ir kai laivagalio krovininė magistralė naudojama užterštam balastui pašalinti.
- Tuo metu turi būti uždarytos virtuvės durys ir iluminatoriai, atsidarantys į krovininio denio pusę arba į denius, besiribojančius su kroviniu deniu.
69. Saunoje elektros krosnis gali įjungti tik jas prižiūrintis įgulos narys ir tik tvarkaraštyje nustatytomis valandomis, būtinai pranešęs apie tai budinčiam kapitono padėjėjui. Prieš įjungiant krosnį, reikia įsitikinti, kad nėra šildymo ir paleidimo aparatūros, maitinimo kabelių, termoreguliatorių gedimų.
- Įjungus elektrines krosnis, reikia patikrinti koridoriuje esančias signalines lempas ir termoregulatorius.
- Veikiančią sauną neleidžiama palikti be priežiūros.
- Pastebėjus bet kokius gedimus, būtina nedelsiant pranešti budinčiam kapitono padėjėjui, prieš tai išjungus maitinimą, išvedus iš saunos žmones.
- Eksploatuojant sauną, neleidžiama įjungti elektros šildymo elementus, kai yra išjungta termoreguliuojamoji ir signalinė aparatūra.
- Degi saunų apdaila keičiama ne rečiau kaip kartą per 5 metus.
70. Laivo džiovyklose turi būti įrengtos pakabos drabužiams ir lentynos avalynei džiovinti.
- Džiovyklose draudžiama:
- 70.1. džiovinti drabužius ir avalynę ant šildymo prietaisų apsauginių gaubtų;
- 70.2. džiovinti tepaluotus rūbus krūvoje; palikti degtukus, žiebtuvėlius ir kitus lengvai užsidegančius daiktus kartu su džiovinamais rūbais;
- 70.3. džiovinti skiedikliais išvalytus drabužius.
71. Naudotis lygintuvais galima tik specialiai tam skirtose vietose, kuriose yra lyginimo stalai ir padėklai lygintuvams.
- Lyginimui gali būti naudojami tik elektriniai lygintuvai su įrengtais termoregulatoriais. Į koridorių ar į kitą gerai matomą vietą turi būti išvesta signalinė lempa, užsideganti įjungus lygintuvą.
- Įjungtas lygintuvas turi būti statomas ant nedegaus padėklo.
72. Mašinų skyriuose tepaluotus skudurus reikia krauti į metalines dėžes su užrašu „*DĖŽĖ TEPALUOTIEMS SKUDURAMS*“, kurias reikia išvalyti tvarkantis pabaigus darbą ir pasibaigus budėjimui. Dėžės turi būti su sandariais dangčiais ir pastatytos ne arčiau kaip 1 m nuo karštų vamzdynų ar įrangos.
73. Valymui skirtos nenaudotos medžiagos laikomos sandariai uždarytose dėžėse su užrašu „*ŠVARIOS VALYMO MEDŽIAGOS*“.
74. Tepimo medžiagos tepalinėse ir kitoje smulkioje taroje laikomos specialiose sandariai uždarytose spintose arba dėžėse su užrašu „*TEPALAI*“.
75. Vėdinimo sistemų ortakiai turi būti su tvarkingais ugnies vožtuvais. Vėdinimo sistemą reikia laikyti švarią, reguliariai valyti tepalus, dulkes, purvą.
76. Mechanismus ir įrengimus galima plauti tik nedegiais skysčiais ir skiedikliais.
77. Katilų, garo kaitintuvų, išmetamųjų kolektorių ir kitų iki aukštos temperatūros įkaistančių detalių termoizoliacija, taip pat jungės bei vamzdynai turi būti visuomet tvarkingi.
78. Ardant ir valant purkštukus bei kuro siurblius, reikia naudoti padėklus. Nuimamų detalių ardymas ir valymas turi būti atliekamas tose vietose, kur yra ištraukiamoji vėdinimo sistema.
79. Kuro šildytuvo temperatūra su atmosfera susisiekančiose cisternose turi būti žemesnė už kuro užsidegimo temperatūrą ne mažiau kaip 15 °C.
80. Laivo mechanikai privalo kontroliuoti sistemų darbą ir įrenginius, skirtus mašinų skyriaus hermetiškumui užtikrinti.
81. Kuro ir tepalo matavimo vamzdžių čiaupai turi būti visada uždaryti.

Tarpdugninių perpylimo ir nutekėjimo cisternų skysčio lygio maksimumo signalizacija turi būti tvarkinga.

82. Tose vietose, kur galimi kuro nutekėjimai (kuro siurbliai, filtrai), turi būti pastatyti kuro surinktuvai.

Prieš užkuriant katilą, jį būtina gerai išvėdinti, o vėdinant pakabinti įspėjamąjį užrašą.

Uždegant katilus rankiniu būdu, prie jo turi būti įrengti fakelų gesikliai.

83. Avarinio dyzelinio generatoriaus patalpoje būtina:

83.1. iš abiejų agregato pusių pakabinti ženklą „*DRAUDŽIAMA NAUDOTIS ATVIRA UGNIMI*“;

83.2. laiku pakrauti akumuliatorių (variklis paleidžiamas naudojant akumuliatoriaus elektros energiją).

TREČIASIS SKIRSNIS LENGVAI UŽSILIEPSNOJANČIŲ SKYSČIŲ (LUS) SANDĖLIAVIMAS IR PATALPŲ PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS

84. Laivo sandėlių aprūpinimas ir priešgaisrinis režimas nustatomas atsižvelgiant į laikomas medžiagas ir jų degumą.

85. Benzina, skiediklius ir kitus LUS laikyti leidžiama tik dažų sandėlyje ir kitose patalpose, specialioje taroje laivų klasifikacinės bendrovės ir uosto priešgaisrinės tarnybos nustatytais kiekiais. Šiose patalpose LUS laikyti leidžiama tik sandarioje metalinėje taroje, pastatytoje lentynose arba specialiuose lizduose.

86. LUS laikymui skirtos patalpos turi turėti ištraukiamąją ir tiekiamąją, sprogimui atsparios konstrukcijos vėdinimo sistemas. Ištraukiamosios vėdinimo sistemos angos turi būti patalpos apačioje, o tiekiamosios – viršutinėje patalpos dalyje. Kanalų išorinės angos turi būti uždengtos liepsnos nepraleidžiančiais tinkleliais.

87. LUS ir kitos oksiduojančios medžiagos išduodamos ir su šiomis medžiagomis dirbama tik šviesiu paros metu arba esant pakankamam stacionariam apšvietimui. Šie darbai turi būti atliekami:

87.1. leidus vyriausiajam mechanikui ir pranešus apie tai budinčiam kapitono padėjėjui;

87.2. laivo tvarkaraštyje numatytomis valandomis;

87.3. laikantis darbų saugos reikalavimų; LUS išdavimo norma neturi viršyti pamainos poreikiams skirto kiekio.

88. Baigus darbą dažų sandėliuose, žibintų patalpose, *būtina*:

88.1. išvalyti ant padėklų ir denio išsipylusius degiuosius skysčius ir dažus, uždaryti iliuminatorius;

88.2. patikrinti uždarytos taros sandarumą;

88.3. palikti vėdinimo sistemą veikti instrukcijoje numatytu režimu;

88.4. išjungti šviesą, visus elektros prietaisus ir uždaryti patalpas.

89. Laivo sandėliuose draudžiama:

89.1. laikyti tokias medžiagas, kurios gali tarpusavyje reaguoti;

89.2. laikyti krūvoje tepaluotą brezentą, lynus iš augalinių medžiagų, skudurus, darbo drabužius;

89.3. naudotis atviro tipo elektros šviestuvais;

89.4. užkrauti priėjimus prie gesintuvų ir kitų gaisro gesinimo priemonių.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS REFRIŽERATORINĖSE PATALPOSE

90. Refrižeratorinėse patalpose ir maisto patalpose neleidžiama laikyti balionus su deguonimi ir kitomis dujomis, oksiduojančiomis medžiagomis, stipriomis rūgštimis ir šarmais.

91. Atliekų deginimo įrenginius leidžiama įjungti tik su kapitono įsakymu paskirto atsakingo įgulos nario žinia. Darbo pradžia ir pabaiga fiksuojama mašinų skyriaus žurnale.
Neleidžiama sudeginti skirtas šiukšles kaupti atliekų deginimo įrenginių patalpoje.
92. Laivo ūkinės paskirties įrenginiams galima naudoti tik buitiniam naudojimui skirtas dujas ir mišinius.
93. Laivo vadovai privalo pareikalauti talpyklų su suskystintomis dujomis sertifikato, patikrinti balionų būklę, jų markiruotę, eilinių išbandymų terminus, uždarnosios armatūros tvarkingumą.
94. Balionų su suskystintomis dujomis atsargos turi būti laikomos specialioje patalpoje – sandėlyje su išėjimu į atvirą denį ir įrengta ištraukiamąja ir tiekiamąja vėdinimo sistema, užtikrinančia, kad per valandą oras patalpoje pasikeistų ne mažiau kaip 20 kartų.
Mažuose laivuose galima turėti ne daugiau kaip 2 atsarginius balionus. Juos saugoti leidžiama metalinėse dėžėse atviraime denyje su vėdinimo išpjovomis dėžės viršutinėje ir apatinėje dalyse.
95. Laive įrengiamų patalpų, kuriose bus naudojamos suskystintos dujos, vėdinimo ortakiai turi būti autonominiai, nepraleidžiantys dujų. Išorinės kiaurymės turi būti su liepsną sustabdančia armatūra.
96. Balionų su suskystintomis dujomis laikymui skirtose patalpose šviestuvai turi būti sprogimui atsparios konstrukcijos.
97. Visa ūkinių įrenginių, naudojančių suskystintas dujas, armatūra turi būti iš bronzos, vario arba kitos korozijai atsparios medžiagos.
98. Balionų laikymo patalpoje temperatūra neturi viršyti 50° C. Temperatūros kontrolei patalpoje turi būti iš lauko matomas termometras.

PENKTASIS SKIRSNIS PAKUOTĖS IŠ GOFRUOTO KARTONO VEŽIMAS

99. Pakuotę, pagamintą iš gofruoto kartono, galima vežti triumuose, jei virš jų nėra gyvenamųjų patalpų, su įrengta stacionaria tūrine gaisro gesinimo sistema, kad esant reikalui triumą galima būtų užtvindyti. Triumo patalpa turi būti sausa, bet nešildoma.
100. Gofruoto kartono pakuotę draudžiama sandėliuoti arba vežti patalpose, kurių pertvaros išyla arba kuriose įrengti šildymo sistemos vamzdžiai ar kiti šilumos šaltiniai.
101. Gofruoto kartono pakuotės drėgnumas prieš pakraunant į triumą negali būti didesnis kaip 12 %, vežant pakuotes būtina vengti drėgmės poveikio.
102. Gofruoto kartono pakuotė turi būti sudedama į rietuves, ne aukštesnes kaip 2 m. Šviestuvai turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo rietuvės. Pakuotė neturi liestis su metalinėmis laivo konstrukcijomis.
103. Prieš kraunant gofruoto kartono pakuotę, triume turi būti patikrintas elektros apšvietimas. Šviestuvų lempos turi būti nustatyto galingumo, šviestuvai – su apsauginiais stiklais ir tinkleliais. Būtina patikrinti apšvietimo tinklo izoliacijos varžą, kuri turi būti ne mažesnė, kaip nurodyta Taisyklių 7 priede.
104. Prieš pakraunant pakuotę būtina patikrinti tūrinio gesinimo sistemos vamzdžius, prapučiant suslėgtu oru. Pakrovus pakuotę patalpa užrakinama, išjungiamas apšvietimas. Patalpa turi būti nuolat kontroliuojama. Vieną kartą per parą būtina matuoti patalpos temperatūrą ir rezultatus įrašyti į laivo žurnalą.
105. Gofruoto kartono pakuotės vežimo organizavimas (pakrovimas, sandėliavimas, iškrovimas, atsakingų asmenų paskyrimas) laive vykdomas pagal specialų laivo kapitono įsakymą.
106. Degant gofruoto kartono pakuotei triumai turi būti užpildomas efektyvia gesinimo medžiaga (angliarūgšte, oro mechaninėmis putomis). Gesinant vandeniui turi būti naudojami specialūs drėkinimo priedai. Panaudojus tūrinio gesinimo sistemą, triumai vėdinimui turi būti atidaromas tik atplaukus į artimiausią uostą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ŽUVIES MILTŲ VEŽIMAS

107. Jeigu žuvies miltų drėgnumas yra ne mažiau kaip 40 %, krovinyš laikomas nepavojingu.
108. Žuvies miltai, turintys 6–12 % drėgmės ir 12–18 % riebalų, laikomi pavojingu kroviniu ir gali savaimė įkaisti ir savaimė užsidegti esant +38 °C aplinkos temperatūrai.
109. Kraunant žuvies miltus turi būti palikti pakankami atstumai nuo pagrindinės jėgainės pertvaros, skiriančios triumą, arba kitų šilumos šaltinių. Kraunant žuvies miltus tarp rietuvių eilių turi būti užtikrinta galimybė kontroliuoti temperatūrą. Rietuvės aukštis neturi būti daugiau kaip 3,6 m. Tarp rietuvių ir laivo korpuso konstrukcijų turi būti 0,5 m tarpai.
110. Žuvies miltus galima vežti tik triumuose, kuriuose įrengta tūrinė gaisro gesinimo sistema. Žuvies miltus, turinčius pavojingą riebalų ir drėgmės koncentraciją, galima krauti tik į tvindekus.
111. Ne mažiau kaip du kartus per parą būtina tikrinti žuvies miltų temperatūrą rietuvėse ir rezultatus įrašyti į laivo žurnalą.
112. Jei degant žuvies miltams panaudojama tūrinė gaisro gesinimo sistema, patalpą vėdinti ir apžiūrėti galima tik atplaukus į uostą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS PIROTECHNIKOS PRIEMONIŲ SAUGOJIMAS IR NAUDOJIMAS

113. Pirotechnikos priemonės turi būti saugomos metalinėse užrakintose dėžėse arba spintose, pastatytose atvirame tiltelyje ant įrengtų specialių lentynų, kad laivui pakrypus dėžės nesitrintų viena į kitą arba negalėtų pasislinkti. Dėžėje turi būti jos turinio aprašas. Ant dėžės arba spintos turi būti ženklas. Raktai nuo spintos (dėžės) saugomi: vienas ant tiltelio esančioje dėžėje su užrašu „*PIROTECHNIKOS PRIEMONĖS*“, antrą turi atsakingas asmuo.
114. Neleidžiama laikyti laive pirotechnikos priemonės pasibaigus jų tinkamumo naudoti laikui.
115. Visi laivo įgulos nariai turi būti apmokyti, kaip naudotis laive ir valtyse esančiomis pirotechnikos priemonėmis.
116. Pravedant mokymus prieš raketos iššovimą reikia apžiūrėti, kad arti jos skridimo krypties nebūtų lengvai užsidegančių daiktų ir medžiagų.
117. Gelbėjimosi valčių pirotechnikos priemonės turi būti laikomos hermetiškose dėžėse su užsukamais dangčiais.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS PRIEŠGAISRINĖ SAUGA PILDANT LAIVUS NAFTOS PRODUKTAIS

118. Prieš pradėdant laivo pildymą, kapitonas, atsižvelgdamas į aplinkybes ir įgulos sudėtį, turi paskirti iš laivo vadovų atsakingą asmenį.
119. Visi įgulos nariai, užimti pildymo procedūroje, turi būti instruktuoti ir pasirašę priešgaisrinio instruktavimo žurnale.
120. Pildymo vietos turi būti aptvertos ir pažymėtos ženklais bei užrašais „*DRAUDŽIAMA NAUDOTIS ATVIRA UGNIMI*“, „*DRAUDŽIAMA RŪKYTI*“.
121. Prie pildymo žarnų jungės turi būti paskirtas budėtojas, kuris turėtų nuolatinį ryšį su pildytoju ir pildomo laivo budinčiu kapitono padėjėju bei budinčiu mechaniku. Pradedant pildymą, reikia patikrinti žarnų sandarumą, kuro praleidimą matavimo ir alsuoklių vamzdžiuose.
122. Prie budėtojo posto turi būti:
- 122.1. du kilnojami gesintuvai;
 - 122.2. 0,25 m³ dėžė su smėliu ir dviem kastuvais;
 - 122.3. brezentinis arba veltinis impregnuotas nedegus užklotas;

- 122.4. du gaisriniai kombinuoto veikimo švirškštai, pajungti prie žarnų; žarnos turi būti ištiestos ant denio ir sujungtos su priešgaisrinės vandens sistemos hidranta.
123. Pildomuose laivuose 3 metrų atstumu į abi puses nuo priėmimo vietos iliuminatoriai turi būti uždaryti.
124. Kilus gaisrui pildomame laive, krantinėje arba šalia stovinčiame laive pildymo operacijos turi būti nedelsiant nutrauktos, vamzdynai prapūsti.
125. Pildant draudžiama:
- 125.1. atlikti remonto darbus naudojant atvirą ugnį;
- 125.2. išvesti iš rikiuotės bent vieną stacionarią gaisro gesinimo sistemą;
- 125.3. pildomą laivą peršvartuoti, priartėti prie jo kitiems, su pildymo operacijomis nesusijusiems, laivams.

DEVINTASIS SKIRSNIS

LAIVŲ GAISRŲ GESINIMO SISTEMOS IR TIEKIMAS

126. Draudžiama keisti priešgaisrinio inventoriaus kiekį nesuderinus su laivų klasifikacine bendrove.
127. Priešgaisrinius įrengimus ir priemones galima naudoti tik tiesioginiams tikslams. Panaudotos priemonės turi būti papildytos arba pakeistos naujomis laivui atplaukus į pirmą uostą.
128. Paskirstant priešgaisrines priemones postuose, reikia užtikrinti, kad:
- 128.1. inventorius būtų tinkamai pritvirtintas stacionariose vietose ir kilus gaisrui jis būtų lengvai ir greitai paimtas;
- 128.2. priėjimai prie inventoriaus būtų laisvi.
129. Mašinų skyriuje ir kitose patalpose, kur gali būti žmonių, stacionarių tūrinio gesinimo įrengimų paleidikliai turi būti sublokuoti su šviesos ir garso signalu „*DUJOS – IŠEIK*“.
130. Tūrinės gesinimo sistemos turi turėti įtaisą vamzdyno prapūtimui oru. Stotyje turi būti prapūtimo paleidimo schema ir jos darbo rezultatų kontrolės tvarka.
- 131. Gesinimo vandenių sistema:**
- 131.1. Gesinimo vandenių sistemos siurblius ir vamzdynus neleidžiama naudoti naftos produktams perpumpuoti, laivo skyriui nusausti.
- 131.2. Sistemą būtina tikrinti kartą per savaitę.
- 131.3. Gaisrinių čiaupų vožtuvai visuomet turi būti uždaryti.
- 131.4. Gesinimo vandenių sistemai veikiant neigiamos temperatūros aplinkoje, būtina trumpam atidaryti visus gaisrinius čiaupus, esančius sistemos atsišakojimuose.
- 131.5. Laivo eksploatacijos metu gaisriniai čiaapai turi būti apsaugoti nuo pažeidimų. Priėjimas prie čiaupų turi būti laisvas. Ant spintų, užtvarų arba pertvarų, kur jie pastatyti, turi būti gerai matomi ženklai.
- 131.6. Gaisrinės žarnos su prijungtais švirškštais turi būti laikomos atskirose spintelėse.
- 132. Gesinimo putomis sistema:**
- 132.1. Gesinimo putomis stotyje turi būti palaikoma nuo 5° iki 30° C temperatūra.
- 132.2. Stoties patalpose turi būti vienas nešiojamas gesintuvas.
- 132.3. Putokšlis turi būti laikomas specialiose metalinėse talpyklose gesinimo putomis stotyje.
- 132.4. Būtina atsiminti, kad nedidelis (mažiau kaip 1%) naftos produktų kiekis, patekęs į putokšlį, gali visiškai panaikinti jo savybes.
- 132.5. Putokšlio kokybė, šių medžiagų saugojimas ir panaudojimas turi atitikti instrukcijos reikalavimus ir sertifikatų nurodymus.
- 132.6. Oro putų vamzdžiai (generatoriai) turi būti prie čiaupų, kur gali būti paruoštas vandens ir putokšlio mišinys.
- 132.7. Stoties patalpoje, matomoje vietoje, turi būti iškabinta putų gesinimo sistemos schema su nurodytais paleidimų įrengimais ir apsaugomomis patalpomis.
- 133. Gesinimo angliarūgščių sistema:**

- 133.1. Gesinimo angliarūgšte stoties patalpose temperatūra neturi viršyti 40° C.
- 133.2. Visi sistemos vožtuvai ir kiti įtaisai turi būti su užrašais, nurodančiais, kokios patalpos apsaugai jie skirti: stoties patalpose turi būti sistemos schema su nurodytais paleidimo įtaisais, trumpa sistemos paleidimo ir aptarnavimo instrukcija.
- 133.3. Gesinimo angliarūgšte stoties kolektoriuose turi būti manometrai, kurių viršutinė matavimo riba viršija hidraulinių angliarūgštės balionų slėgį ne mažiau kaip 980 kPa; manometro skalės padala turi būti ne didesnė kaip 490 kPa.
- 133.4. Angliarūgštės balionai stotyje turi būti sustatyti vertikaliai galvutėmis į viršų, gerai pritvirtinti. Turi būti sudaryta galimybė balionus apžiūrėti ir patikrinti angliarūgštės kiekį juose. Po kiekvienu balionu turi būti tarpiklis. Balionai turi būti sunumeruoti.
- 133.5. Balionus užpildžius ir pastačius į vietą, balionų vožtuvai arba vožtuvų atidarymo pavaros plombuojamos.
- 133.6. Stoties tiekiamasis ir ištraukiamasis vėdinimas turi būti tvarkingas ir parengtas darbu.
- 133.7. Siekiant laikyti gesinimo angliarūgšte sistemą nuolat parengtą, būtina:
- 133.7.1. vieną kartą per mėnesį patikrinti vamzdžių ir švirkštų švarą prapučiant juos suslėgtu oru;
- 133.7.2. patikrinti paleidimo ir perleidimo vožtuvų laisvumą;
- 133.7.3. vieną kartą per metus patikrinti angliarūgštės kiekį balionuose, balionų vožtuvų ir pagalbinių įrenginių guminių detalių būklę, paleidimo sistemos, pneumatinių išjungiklių, apsauginių vožtuvų būklę.
- 133.8. Laikant suslėgtą angliarūgštę balionuose, turi būti prietaisų balionams pasverti arba dujų lygiui balionuose matuoti.
- 133.9. Stoties patalpos turi būti visada užrakintos. Raktus laikyti prie stoties patalpos pritvirtintoje ir užplombuotoje dėžutėje.
- 134. Gesinimo freonu sistema:**
- 134.1. Sistemą užpildo įgulos nariai, vadovaujant dviem mechanikams ir, esant galimybei, dalyvaujant priešgaisrinės tarnybos atstovui.
- 134.2. Prižiūrint sistemą, būtina:
- 134.2.1. kontroliuoti, kad saugomose patalpose ir stotyje neatsirastų kenksmingo lygio gesinančio skysčio garų koncentracija, o atsiradus – imtis priemonių nustatyti jų atsiradimo priežastis;
- 134.2.2. palaikyti patalpoje ne aukštesnę kaip 40° C ir ne žemesnę kaip 2° C oro temperatūrą;
- 134.2.3. laiku papildyti rezervuarus ugnies gesinimo mišiniu;
- 134.2.4. neleisti, kad stoties patalpoje būtų atliekami pašaliniai darbai;
- 134.2.5. kartą per tris mėnesius apžiūrėti sistemos vamzdynų išeinamuosius galus ir armatūrą;
- 134.2.6. sistemą prapūsti suslėgtu oru;
- 134.2.7. kontroliuoti slėgį oro balionuose;
- 134.2.8. kartą per tris mėnesius patikrinti signalizacijos veikimą;
- 134.2.9. ne rečiau kaip 1 kartą per metus, taip pat ir užpildžius sistemą, ją prapūsti suslėgtu oru;
- 134.2.10. kartą per 10 metų būtina atlikti gesinimo skysčio rezervuarų hidraulinį išbandymą;
- 134.2.11. kontroliuoti, kad gesinimo skysčio nesumažėtų žemiau matavimo prietaiso žymos.
- 134.3. Galima laikinai pakeisti vieną gesinimo skystį kitu, taip pat vienus rezervuarus su skysčiais kitais su kitais skysčiais tik suderinus su laivų klasifikacine bendrove, esant pagrindui ir skaičiavimams, kad sistemos gesinimo galimybės nesumažėjo.
- 134.4. Laive, kuriame įrengta gesinimo freonu sistema, įgulos nariai turi būti apmokyti, kaip elgtis su šios sistemos įrenginiais, taip pat žinoti nuodingas gesinimo skysčio savybes ir būtinas saugos priemones.

Prie įėjimo į stotį turi būti laikomi specialūs kvėpavimo aparatai. Įgulos nariui įeiti ir dirbti stotyje leidžiama tik išklausius (pasirašytinai) papildomą saugos darbe instruktavimą ir stebint atsakingam asmeniui.

135. Gesinimo garais sistema:

- 135.1. Gesinimo garais sistemą būtina gerai apžiūrėti ir kartą per mėnesį paleisti.
- 135.2. Visos sistemos jungtys turi būti sandarios, garotiekiai – tvarkingi ir nudažyti skiriamąja spalva.
- 135.3. Vožtuvų ir kitų armatūros elementų slankiosios dalys neturi strigti, o riebokšliai turi užtikrinti sandarumą.
- 135.4. Neleidžiama užkrauti krovniais ir kitokiais daiktais garotiekių išleidžiamuosius galus.
- 135.5. Visi manometrai ir sistemos patikrinimo čiaupai visuomet turi būti tvarkingi ir veikiantys.
- 135.6. Valdymo poste į garų paleidimo vožtuvus turi būti nuolat tiekiami suslėgti garai, kad būtų galimybė greitai paleisti garus į apsaugomą patalpą.
- 135.7. Prie kiekvieno sistemos valdymo posto turi būti valdymo schema, nurodanti paleidimo vožtuvus ir jų atidarymo nuoseklumą.
- 135.8. Tanklaiviuose į tankus atsišakančių vamzdynų vienpusiai uždaromieji sistemos vožtuvai turi būti visuomet atidaryti, o pagrindinis arba grupinis atjungiamasis vožtuvas – uždarytas.

136. Sprinklerinė sistema:

- 136.1. Sprinklerinė gaisro gesinimo sistema turi automatiškai įsijungti pakilus temperatūrai prie sprinklerinės užmovo iki 68–79 °C, t. y. iki tos temperatūros, kuriai apskaičiuotas išsilydantis sprinklerio uždarymo intarpas.
- 136.2. Kartą per savaitę būtina apžiūrėti sprinklerinės sistemos vandens maitinimo įrangą, patikrinti vožtuvų riebokšlius, purkštukų būklę.
- 136.3. Vietoj gaisro metu suveikusių arba nebetinkamų sprinklerių būtina įstatyti naujus, skirtus tokiai pat temperatūrai.
- 136.4. Visi sistemos sprinkleriai turi būti švarūs, neapdulkėję. Juos būtina valyti kartą per mėnesį.
- 136.5. Kartą per savaitę sprinklerinę sistemą būtina patikrinti suslėgtu oru.
- 136.6. Sprinklerinę sistemą maitinantis siurblys turi būti visuomet parengtas veikti.
- 136.7. Ilgai neveikiant sistemai, iš jos turi būti išleistas vanduo.
- 136.8. Sprinklerių sekcijų kontrolinės ir signalinės aparatūros patikrinimą reikia atlikti išbandant melagingų signalų gaudyklę. Tai turi būti atliekama ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę.
- 136.9. Ne rečiau kaip 1 kartą per metus reikia įjungti sistemą pagal pavojaus signalą:
 - 136.9. 1. automatiniam slėgio palaikymui patikrinti;
 - 136.9. 2. vandens lygiui pneumohidraulinėje cisternoje kontroliuoti;
 - 136.9.3. automatiniam siurblio ir kompresoriaus įjungimui patikrinti;
 - 136.9.4. kontrolinių ir signalinių vožtuvų veikimui patikrinti.

137. Drėkinimo vandeniu ir vandens uždangų sistema:

- 137.1. Drėkinimo vandeniu sistemos eksploatacijos metu būtina:
 - 137.1.1. periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per savaitę sistemą apžiūrėti, patikrinti vožtuvų riebokšlių būklę;
 - 137.1.2. atkreipti dėmesį į purkštukų būklę, neleisti jiems užsiteršti;
 - 137.1.3. kartą per ketvirtį, taip pat prieš remontą ir po remonto išbandyti sistemos veikimą.
- 137.2. Išbandant vandens uždangų sistemą, būtina patikrinti faktinį vandens slėgį ir vandens sąnaudas pagal sistemos techninius duomenis.
- 137.3. Drėkinimo vandeniu sistema visuomet turi būti užpildyta vandeniu iki pat vožtuvų.
- 137.4. Skiriamieji vožtuvai drėkinimo vandeniu sistemos magistralėje turi būti visada atidaryti. Juos uždaryti galima tik prireikus atjungti atšaką.

137.5. Trapų ir išėjimų vandens uždangų sistemą reikia bandyti jai veikiant ištisos uždangos sudarymo atveju. Vandens uždangas, skirtas laivo konstrukcijų apsaugai, reikia tikrinti paleidžiant ištinę vandens srovę ant saugomos konstrukcijos.

138. Specialūs kvėpavimo aparatai:

138.1. Specialūs kvėpavimo aparatai laivuose turi būti laikomi atskiroje patalpoje arba spintose. Jei laive yra 2 komplektai kvėpavimo aparatų, jie laikomi atskirose vietose.

138.2. Spintos turi būti pastatytos sausose patalpose, ne arčiau kaip 0,5 m nuo šildymo prietaisų.

138.3. Specialių kvėpavimo aparatų patikrinimą pagal šių aparatų eksploatacijos instrukcijas atlieka su jais dirbantys įgulos nariai, kuriems šie aparatai yra priskirti.

138.4. Kiekvienas laivas privalo turėti ne mažiau kaip du gaisrininko ekipuotės komplektus kiekvienai avarinei partijai arba grupei. Į kiekvieną gaisrininko ekipuotės komplektą įeina autonominis specialus suslėgto oro kvėpavimo aparatas.

Pavojingus krovinius gabenančiuose laivuose specialių kvėpavimo aparatų skaičius turi būti ne mažesnis kaip avarinės partijos narių skaičius, o dujovežiuose – kiekvienam žmogui, esančiam laive, ir papildomai kiekviename valdymo poste pagal dirbančiųjų šiame poste skaičių, taip pat 3 aparatai prie įėjimo į antstatą.

Keleiviniuose laivuose ir dujovežiuose turi būti du papildomi atsarginių suslėgto oro balionų komplektai kiekvienam aparatui.

138.5. Gaisrininko ekipuotės komplektai turi būti saugomi specialiose šildomose patalpose, įrengtose antstate, su išėjimu į atvirą denį.

139. Karščiui atsparūs kostiumai:

139.1. Avarinės partijos arba grupės narių apsaugai nuo aukštos temperatūros poveikio naudojami specialūs karščiui atsparūs kostiumai.

139.2. Kostiumų komplektai turi būti laikomi įdėkluose, maišuose, pagamintuose iš vandeniui nepralaidžios medžiagos. Prie kiekvieno maišo turi būti pritvirtinta žyminė lentelė, kurioje nurodytas kostiumo dydis. Maišai su kostiumais turi būti laikomi sausose, šildomose patalpose.

139.3. Galima kostiumų komplektus laikyti ir specialiose spintose. Kostiumo kombinezonas turi būti pakabintas ant pakabos, o į spintos narvelį sudėta visa likusi ekipuotės dalis.

139.4. Draudžiama maišuose ir spintose laikyti nešvarius, netvarkingus arba iškomplektuotus kostiumus.

139.5. Vieną kartą per mėnesį kostiumai turi būti patikrinti, išdžiovinti ir, pašalinus pastebėtus trūkumus, padėti atgal į saugojimo vietą. Sudrėkusius darbo metu kostiumus reikia džiovinti negrežiant. Valyti kostiumus galima tik pagal jų techninius nurodymus.

140. Saugos diržas, saugos lynas, pirštinės, žibintai, dielektriniai batai, šalmai:

140.1. Saugos diržą būtina periodiškai apžiūrėti ir išbandyti. Išorinė diržo apžiūra atliekama kas savaitę, juo pasinaudojus gaisro gesinimo metu arba atliekant apmokymus. Apžiūrint būtina patikrinti sagčių tvirtinimo patikimumą, segamojo įtaiso būklę, kobinių susegamųjų žiedų būklę.

Esant netvarkingam bent vienam saugos diržo elementui, diržu naudotis neleidiama.

Batai tikrinami 1 kartą per metus, šalmai – vieną kartą per 5 metus.

140.2. Siekiant apsaugoti kobinį nuo korozijos, po darbo jį būtina sausai nušluostyti ir truputį sutepti techniniu vandeniu.

Nepriklausomai nuo naudojimosi intensyvumo kobinį per metus vieną kartą reikia išbandyti.

140.3. Gelbėjimui ir gelbėjimuisi, taip pat priešgaisrinei įrangai nuleisti ir pakelti arba signalui paduoti būtina naudotis saugos lynais.

140.4. Saugos lynai turi būti ne trumpesni kaip 30 m, galuose su metalinėmis kilpomis.

140.5. Saugos lynus reikia apžiūrėti kartą per tris mėnesius ir išbandyti kartą per metus.

Kiekvieną kartą pasinaudojus saugos lynu gesinant gaisrą ar mokymuose, jį reikia kruopščiai apžiūrėti, ypatingą dėmesį atkreipiant į švarą, tepimo bei kilpų ir krepšelio būklę.

Pastebėjus nutrūkusias lyno sruogas, lyną būtina pakeisti nauju.

140.6. Pirštinės turi būti švarios ir tvarkingos ir laikomos kartu su likusia ugniagesio ekipuote.

140.7. Rankiniai sprogimui atsparios konstrukcijos hermetiški žibintai turi nepertraukiamai veikti ne trumpiau kaip 3 valandas be papildomo įkrovimo.

Žibintus reikia laikyti kartu su ugniagesio ekipuote; jie turi būti švarūs.

140.8. Žibintų paruošimas darbui (akumuliatorių pakrovimas) turi būti atliekamas specialioje patalpoje pagal jų techninius reikalavimus.

141. Gesintuvai:

141.1. Kilnojamieji gesintuvai turi būti pastatyti specialiuose laikikliuose-konteineriuose, iš kurių juos būtų galima greitai išimti, nuo tiesioginių saulės spindulių ir atmosferos kritulių apsaugotoje vietoje, 1,5 m aukštyje nuo denio ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo šilumos šaltinio.

141.2. Patalpų temperatūra, kuriose laikomi angliarūgštės gesintuvai, neturi viršyti 55° C, o miltelių gesintuvai – 35° C. Putų ir kiti skysčiu užpildyti gesintuvai laikomi ne žemesnėje kaip 0° C temperatūroje.

141.3. Atliekant gesintuvų išorinę apžiūrą, tikrinama:

141.3.1. putų gesintuvų – ar nepažeistos išpurškimo membranos ir saugikliai, ar švarūs ir nepažeisti purkštuvų gaubtai, ar yra plombos ir žyminės lentelės su gesintuvo užpildymo data ir smaigai avariniam purkštuvų valymui;

141.3.2. angliarūgštės ir miltelių gesintuvų – ar nepažeistos plombos, rankenėlės, membranos saugikliai, difuzorius ir metalinių dalių apsauginiai apvalkalai, laikymo kronšteinai.

141.4. Pasklidus būdingam eterio kvapui, gesintuvus būtina pakeisti, nes tai reiškia, kad nutekėjo užpildas sugedus gesintuvo čiaupui, rankenai arba purkštuvui. Taip pat gesintuvus būtina pakeisti pastebėjus korpuso įtrūkimus, įbrėžimus ir įlenkimus.

142. Gaisrinės žarnos:

142.1. Kiekvienos žarnos abiejuose galuose turi būti žyma arba metalinė plokštelė, nurodanti žarnos eksploataavimo pradžią.

142.2. Išorinis žarnų patikrinimas atliekamas kas 3 mėnesius – jos pervyniojamos ir apžiūrimos, taip pat žarnos tikrinamos kiekvieną kartą po jų panaudojimo gaisrui gesinti arba mokymuose. Tikrinamos pačios žarnos, guminiai sandarinamieji žiedai sujungimo armatūroje, žarnų veržlės, ar gerai žarnos sujungtos. Išorinis žarnų paviršius neturi būti pakitusios spalvos, su tepalo dėmėmis ir pelėjimo požymiais.

142.3. Hidrauliniai žarnų išbandymai atliekami darbinio slėgiu laivo vandens gaisrinėje sistemoje.

143. Gaisrinių įrankių komplektas:

143.1. Kirviai, laužtuvai ir kitas rankinis gaisrinis inventorių turi būti nudažytas atitinkamais dažais ir laikomas lengvai prieinamose vietose.

143.2. Atsiradus išoriniams pažeidimams (įlenkimams, įtrūkimams), taip pat išklibus atskiroms dalims, įrankius reikia atiduoti remontuoti arba pakeisti.

144. Gaisrinės signalizacijos sistema:

144.1. Gaisrinės signalizacijos veikimo patikrinimą (imitacijos būdu) reikia atlikti prieš išplaukiant į reisą, mokymų metu ir ne rečiau kaip 1 kartą per 10 dienų. Tikrinant šiluminių signalizatorių veikimą, jie išildomi nukreipiant reikiamos temperatūros karštą oro srovę. Šildyti atvira ugnimi draudžiama. Dūminiai signalizatoriai tikrinami priartinant prie jų 50–100 mm atstumu specialų prietaisą su rūkstančia medžiaga.

144.2. Jeigu laivo gaisrinei signalizacijai tikrinti arba remontuoti reikia nuimti signalizatorius, tai jų vietoje tuojau pat reikia pastatyti naujus.

144.3. Gaisrinės signalizacijos įrenginio darbo patikrinimo rezultatai registruojami patikrinimų apskaitos žurnale.

144.4. Vieną kartą per ketverius metus gaisrinius signalizatorius būtina tikrinti technikos priežiūros bazėse, nustatant jų atitiktį techniniams reikalavimams.

144.5. Įspėjamosios signalizacijos apie garo ir gaisrą gesinančių dujų paleidimą į patalpą, kur gali būti žmonių, patikrinimas atliekamas kartu su profilaktiniais šių sistemų patikrinimais, bet ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS LAIVŲ ELEKTROS ĮRENGINIAI

145. Laivų elektros įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo techninius reikalavimus ir „Laivų elektros įrangos techninės eksploatacijos taisyklių nuorodas“.

146. Elektros mašinų detalių, paskirstymo skydų bei kitos elektros įrangos plovimui (valymui) turi būti naudojami specialūs nedegūs skysčiai.

147. Patalpose, kur yra degių garų arba dulkių, kilnojantieji šviestuvai turi būti žemos įtampos (ne daugiau kaip 12 V), sprogimui atsparios konstrukcijos.

148. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus visus laivo elektros tinklus reikia nuodugnai patikrinti: apžiūrėti iš išorės, išaiškinti mechaninius pažeidimus ir kartu išmatuoti izoliacijos varžą. Ši varža neturi būti mažesnė už nustatytą pagal normas.

149. Stacionarius elektros šildytuvus gyvenamosiose ir tarnybinėse patalpose galima įrengti tik pagal patvirtintą įgaliotos laivų klasifikacinės bendrovės dokumentaciją, laikantis šių reikalavimų:

149.1. pertvaros, ant kurių montuojami elektros šildytuvai, turi būti izoliuotos nuo jų gaubtų nedegia medžiaga arba ne mažesniu kaip 150 mm oro tarpu;

149.2. viršutinėje šildytuvo dalyje turi būti nuožulnus metalinis perforuotas gaubtas, kad negalima būtų uždėti ant šildytuvo kokių nors daiktų;

149.3. aplink šildytuvą turi būti apsauginis gaubtas;

149.4. retai lankomose patalpose galima naudoti tik elektros šildytuvus su termoregulatoriais, kad šildytuvas išsijungtų automatiškai patalpos oro temperatūrai pakilus iki 30° C.

150. Visi būtiniai elektros prietaisai (televizoriai, radijo imtuvai, šaldytuvai ir pan.) laivo patalpose turi būti gerai pritvirtinti.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS LAIVŲ ĮGULŲ VEIKSMAI KILUS GAISRUI

151. Kiekvienas įgulos narys, pastebėjęs gaisrą arba pirmuosius jo požymius (dūmus, degimo kvapą), privalo:

151.1. paspaudęs artimiausią gaisrinės signalizacijos įjungimo mygtuką, per pasiuntinį arba bet koku kitu būdu pranešti apie tai budėtojų tarnybai ir pradėti gesinti gaisrą esamomis gaisro gesinimo priemonėmis;

151.2. įgulos nariams, esantiems šalia gaisro židinio patalpos, pranešti apie gaisrą ir imtis priemonių jų evakuacijai į saugią vietą;

151.3. atvykęs į gaisro vietą arba pastebėjęs jo pirmus požymius, apie tai pranešti laivo kapitoniui ir toliau vykdyti jo įsakymus.

152. Kapitonas arba kapitono padėjėjas, pastebėjęs gaisrą (gavęs signalą arba pranešimą), privalo tuojau pat paskelbti aliarmą (pavojų), kurį išgirdę visi įgulos nariai privalo užimti savo vietas pagal pavojaus tvarkaraštį.

153. Vienu metu skelbiamas pavojus per laivo radijo tinklą ir pranešama gaisro židinio vieta. Jeigu iki pavojaus paskelbimo gaisro židinio vieta nenustatyta, paskelbiamas laivo rajonas, iš kur buvo gautas pranešimas arba kuriame buvo pastebėti gaisro požymiai.

154. Gaisro gesinimo laive organizavimas turi būti vykdomas pagal šiai patalpai nustatytą operatyvinį gaisro gesinimo planą.

155. Laivo kapitonas nedelsdamas privalo:

- 155.1. organizuoti laivo patalpų hermetizaciją, išjungti vėdinimo sistemą ir atlikti kitus veiksmus, neleidžiančius plisti ugniai;
- 155.2. organizuoti gaisro žvalgybą, žmonių gelbėjimą ir gaisro gesinime nedalyvaujančių asmenų evakuaciją iš laivo arba į nepavojingą vietą laive;
- 155.3. sustabdyti laivo judėjimą arba jį pasukti ir plaukti tokiu kursu ir greičiu, kad gesinant gaisrą būtų išnaudotas vėjas;
- 155.4. nesant galimybės greitai evakuoti žmones per pagrindinius ir avarinius išėjimus, būtina padaryti avarines išpjuvas, imantis visų atsargumo priemonių;
- 155.5. pajungti visas drėkinimo priemones, vandens užtvaras tose patalpose ir tomis kryptimis, kur gali intensyviai plisti ugnis ir kilti pavojus žmonių gyvybei – paruošti kitas stacionarias gaisro gesinimo priemones;
- 155.6. reikalui esant, išjungti elektros tiekimą į gaisro vietą;
- 155.7. imtis priemonių krovinio ir kitų materialinių vertybių išsaugojimui;
- 155.8. nutraukti visus darbus, nesusijusius su gaisro likvidavimu;
- 155.9. užtikrinti žmonių, gesinančių gaisrą, apsaugą nuo pavojingų veiksnių (krentančių konstrukcijų dalių, nuodingų degimo produktų, dūmų, elektros srovės poveikio);
- 155.10. imtis priemonių gaisro priežasčiai nustatyti.
156. Keleivių gelbėjimas (evakuavimas iš pavojingų zonų) turi būti pirmutinė pareiga, organizuota kartu su gaisro gesinimo veiksmais.

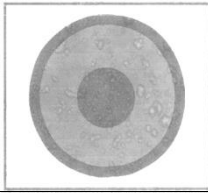
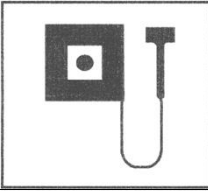
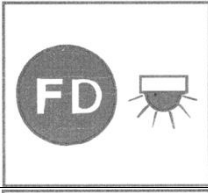
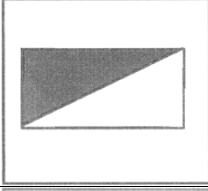

SUDERINTA

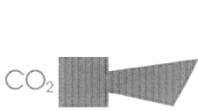
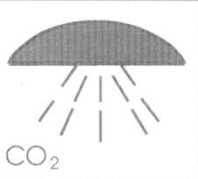
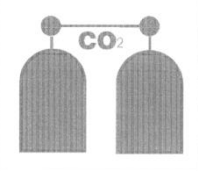
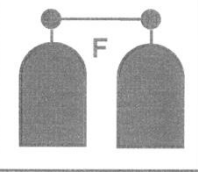
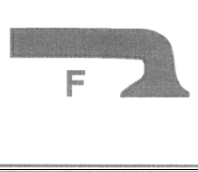
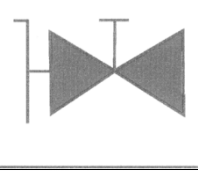
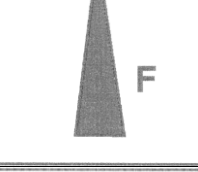
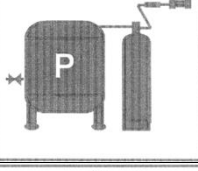
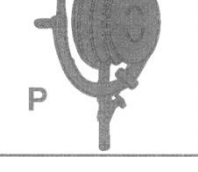
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento
prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius,
vyriausiasis valstybinės priešgaisrinės priežiūros
inspektorius
K. Zulonas

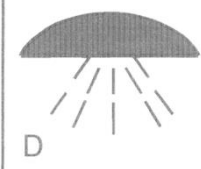
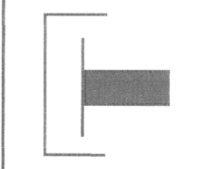
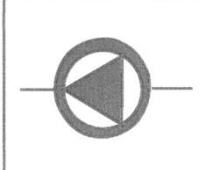
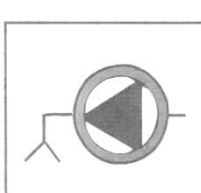
2002 m. rugsėjo 18 d.

Priešgaisrinės saugos taisyklių

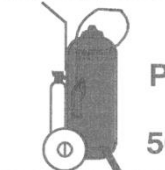
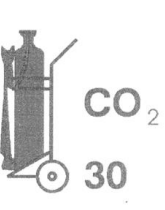
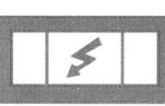
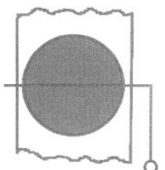

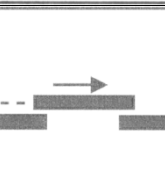
Lietuvos jūrų laivyno laivuose
1 priedas (privalomasis)**SIMBOLIŲ, KURIAIS BŪTINA ŽENKLINTI PATALPAS IR PRIEŠGAISRINĘ ĮRANGĄ,
LENTELĖ**

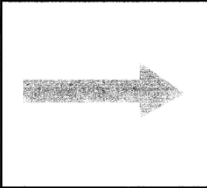
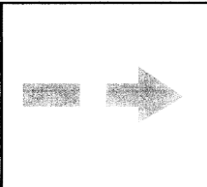
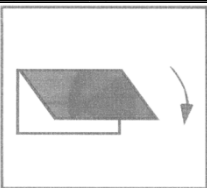
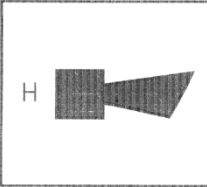
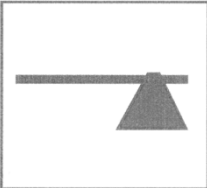

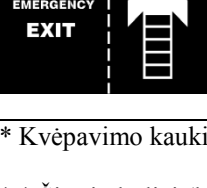
Simbolis	Simbolio reikšmė	Kur turi būti
1	2	3
	Laivo priešgaisrinės saugos bendras planas (FIRE PLAN)	Vandeniui nelaidžių penalų su priešgaisrinės saugos schema tvirtinimo vietose
	Gaisrinės signalizacijos įjungimo mygtukas	Mygtuko montavimo vietoje
	Gaisrinės signalizacijos rankinis daviklis	Daviklio montavimo vietoje
	Patalpos su automatine gaisro aptikimo sistema	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Gaisro signalizacijos valdymo pultas	Pulto montavimo vietoje
	Sprinklerinis gaisro gesinimo įrenginys	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Patalpa su sprinklerine gaisro gesinimo sistema	Ant patalpos durų iš lauko pusės
1	2	3

	<p>Gaisro signalas, perspējantis, kad ijjungiama tūrinē CO₂ gaisro gesinimo sistema</p>	<p>Šalia garso signalo</p>
	<p>Patalpoje iřrengta tūrinē CO₂ gaisro gesinimo sistema</p>	<p>Ant patalpos duru iř lauko pusēs</p>
	<p>Tūrinē gaisro gesinimo iřranga</p>	<p>Ant patalpos duru iř lauko pusēs, kurioje iřmontuota gaisro gesinimo iřranga (balionai, valdymas)</p>
	<p>Gaisro gesinimo putomis iřranga</p>	<p>Ant patalpos duru iř lauko pusēs</p>
	<p>Patalpa, kurioje gaisras gesinamas putomis</p>	<p>Ant patalpos duru iř lauko pusēs</p>
	<p>Gaisro gesinimo vandenu sistemos hidrantas</p>	<p>Ant patalpos duru, jeigu hidrantai iřrengti atskirose patalpose</p>
	<p>Putu švirķstas</p>	<p>Šalia švirķsto tvirtinimo vietas</p>
	<p>Gaisro gesinimo miltelieis iřranga</p>	<p>Ant patalpos duru iř lauko pusēs</p>
	<p>Gaisro gesinimo miltelieis žarna</p>	<p>Šalia žarnos tvirtinimo vietas</p>
<p>1</p>	<p>2</p>	<p>3</p>

	Patalpa, kurioje gaisras gesinamas vandens pusrslais	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Gaisrinis postas	Vieta arba patalpa, kur yra gaisrinis postas
	Patalpa, kurioje gaisras gesinamas halonu	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Patalpa, kurioje yra gaisro gesinimo putokšliu įranga	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Dėžė su gaisro gesinimo vandens žarna ir dvigubo veikimo švirškštu	Ant dėžės dangčio iš lauko pusės
	Tarptautinio standarto jungė	Šalia jungės tvirtinimo vietos
	Avarinis gaisro gesinimo siurblys	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Nuotolinis mechanizmų valdymas	Šalia distancinio valdymo pultų (gaisrinių siurblių, išjungimo, kuro ir tepalo siurblių išjungimo, nurodoma šalia simbolio)
	Avarinis nusausinimo siurblys	Ant patalpos durų iš lauko pusės
1	2	3

	Nešiojamasis miltelių gesintuvas	Šalia tvirtinimo vietos
	Nešiojamasis anglirūgštės gesintuvas	Šalia tvirtinimo vietos
	Nešiojamasis halono gesintuvas	Šalia tvirtinimo vietos
	Nešiojamasis putų gesintuvas	Šalia tvirtinimo vietos
	Gaisrinių reikmenų spinta	Ant spintos durų iš lauko pusės
	Kilnojamasis putų gesinimo komplektas	Šalia komplekto
	Papildomų apsaugos drabužių komplektų (gaisrininko ekipuotės) spinta arba patalpa	Ant spintos arba patalpos durų
	Papildomų kvėpavimo aparatų ir kvėpavimo kaukių spinta*	Ant spintos durų
	Inertinių dujų įrenginys	Ant patalpos durų iš lauko pusės
1	2	3

	Avarinis generatorius	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Vežiojamasis miltelių gesintuvas	Šalia gesintuvo
	Vežiojamasis angliarūgštės gesintuvas	Šalia gesintuvo
	Avarinis skirstomasis skydas	Ant patalpos durų iš lauko pusės
	Vėdinimo sistemos vamzdynų priešgaisrinės sklendės	Vietose, kur įmontuotos sklendės
	Nuotolinis šviesos skydų valdymas	Šalia valdymo pulto
	Nuotolinis kertamųjų kuro ir tepalo talpyklų čiaupų valdymas	Šalia valdymo pulto. Turi būti nurodytos talpyklų paskirtys ir numeriai pagal šių sistemų schemas
	Nuotolinis vėdinimo sistemos išjungimas	Šalia valdymo pulto. Turi būti nurodyta, kokių patalpų vėdinimo sistemai priklauso
	Pleištinės vandeniui nelaidžios durys	Prie durų (nuotolinio) valdymo pultų
1	2	3

	Sprogimo galimybė	Ant patalpų durų iš lauko pusės (patalpų, kuriose gali kauptis sprogimui pavojingos dujos)
	Pagrindinio išėjimo kryptis	Geriausiai matomose išėjimo kelių vietose
	Atsarginio išėjimo kelių rodyklė	Geriausiai matomose išėjimo kelių vietose
	Patalpų išorinio užsandinimo dangčiai (patalpose, kur yra tūrinė gaisro gesinimo sistema)	Šalia sandarinamųjų dangčių
	Garso signalas, kad gesinimui bus panaudotas halonas	Šalia garso signalo tvirtinimo
	Gaisrininko kirvis	Šalia kirvio
	Išėjimo ženklas* *	Ant durų iš lauko pusės ir ant patalpų sienų matomose vietose
	Avarinis išėjimas ženklas**	Ant patalpų sienų matomose vietose

* Kvėpavimo kaukių vietos ženklinimo simbolis – baltas žaliame fone.

** Šie simboliai (baltas žaliame fone) turi būti padengti liuminiscencine danga, kad būtų matomi tamsoje (neapšviečiamose patalpose).

**MINIMALIOS NORMOS PRIEŠGAISRINIAM TIEKIMUI, SISTEMOMS, ĮRANGAI
LIETUVOS RESPUBLIKOS LAIVUOSE, KURIEMS NETAIKOMI SOLAS 74/78 II-2
DALIES TAISYKLIŲ REIKALAVIMAI**

Eil. Nr.	Įrangos ir pirminių gaisro gesinimo priemonių pavadinimas	Neribotas plaukiojimo rajonas*	Ribotas plaukiojimo rajonas**	Uosto akvatorija***
1	2	3	4	5
1.	Gaisriniai siurbliai laivuose >150 GT			
1.1.	su autonominė pavarą	1	1	1
1.2.	su pavarą nuo kito mechanizmo	1	1	-
1.3.	su rankine pavarą	-	-	1
	Laivuose < 150 GT			
1.4.	su autonominė pavarą	-	-	-
1.5.	su pavarą nuo kito mechanizmo	1	1	1
	kaip gaisriniai siurbliai gali būti naudojami ir kiti užbortinio vandens siurbliai: balastiniai, nusausinimo, aušinimo, jeigu jais nepumpuojami degūs skysčiai			
2.	Vandens hidrantų toks kiekis, kad bent viena vandens čiuurkšlė pasiektų visas laive esančias ir prieinamas patalpas	X	X	X
3.	Gaisrinės žarnos ilgis >15 m (mašinių skyriuje, jeigu mažos patalpos, gali būti iki 10 m) su jungiamosiomis movomis ir švirkštais	ne mažiau kaip 3	ne mažiau kaip 3	ne mažiau kaip 2
4.	Švirkštai turi būti kombinuoto veikimo, antgalio skersmuo 12 mm, su kertamuoju čiaupu. Antgalio skersmuo gali būti sumažintas iki 10 mm rankinės pavaros siurbliams. Švirkštai neturi būti iš metalo, reaguojančio su jūros vandeniu	pagal žarnų skaičių	pagal žarnų skaičių	pagal žarnų skaičių
1	2	3	4	5
5.	Nešiojamieji ugnies gesintuvai ≥ 9 l tūrio gyvenamosiose patalpose, koridoriuose (gesinimo medžiaga neturi būti kenksminga žmonių sveikatai)	ne mažiau kaip 3 vnt.	ne mažiau kaip 3 vnt.	ne mažiau kaip 2 vnt.
5.1.	(gesinimo medžiaga neturi būti kenksminga žmonių sveikatai)			
5.2.	katilinėse, tarnybinėse patalpose	ne mažiau kaip 2 vnt.	ne mažiau kaip 2 vnt.	ne mažiau kaip 2 vnt.
5.3.	jėgainės patalpose	2 ≤ X ≤ 6 vnt.	2 ≤ X ≤ 6 vnt.	2 ≤ X ≤ 6 vnt.
5.4.	siurblinės patalpose tanklaiviuose	≤ 2	≤ 2	≤ 2
6.	Vežiojamieji ugnies gesintuvai ≤ 45 l tūrio			
6.1.	laivų > 150 GT jėgainių patalpose	1	1	-
6.2.	laivų < 150 GT jėgainių patalpose	1	-	-
7.	Stacionari (tūrinė) gaisro gesinimo sistema			
7.1.	laivų > 350 GT jėgainių patalpose, tanklaivių siurblinėse	X	X	-
8.	Krovinių tankų apsauga tanklaiviuose pervežama putų įranga ≤ 45 l			

8.1.		1	1	-
9.	Gaisrininko apranga (komplektas)			
9.1.	laivuose > 150 GT	2	2	-
9.2.	laivuose < 150 GT	1	-	-
9.3.	gaisrininko kirvis			1
	Gaisrininko komplektas: šalmas, kostiumas, apsaugantis nuo karščio, suslėgto oro kvėpavimo aparatas, elektrinis žibintuvėlis, gaisrininko kirvis, diržas su pakankamo ilgio nedegiu lynu, išlaikančiu iki 150 kg svorį, guminės pirštinės ir batai			
1	2	3	4	5
10.	Išėjimai			
10.1.	iš gyvenamųjų patalpų	2	2	2
10.2.	iš jėgainės patalpų	< 1	< 1	< 1
10.3.	iš siurblinės tanklaiviuose	1	1	1
11.	Konstruktinė priešgaisrinė apsauga patalpose			
11.1.	vairinė ir jėgainė, jeigu jos ribojasi su patalpomis, nepavojingomis gaisro atžvilgiu	A0	A0	A0
11.2.	jeigu ribojasi su patalpomis, pavojingomis gaisro atžvilgiu	A60	A30	A0
11.3.	išėjimo iš patalpų keliai	B0	B0	B0

* **neribotas plaukiojimo rajonas** – plaukiojimas tarptautiniais reisais;

** **ribotas plaukiojimo rajonas** – laivas, kuriam pagal jo konstrukcijos arba įrangos ypatybes nustatyti plaukiojimo rajono apribojimai;

*** **uosto akvatorija** – uosto akvatorija ir išorinis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto reidas.

GAISRO GESINIMO SISTEMŲ IR ĮRANGOS TIKRINIMO TERMINAI

Sistemos pavadinimas	Kas savaitę	Kas mėnesį	Kartą metuose	Hidrauliniai bandymai
Vandens	-	a	b	Kartą metuose darbinio slėgiu
Angliarūgštės	c	a	b	* Kas 10 metų įgaliota įmonė
Halono 114B-2	c	a	b	Kas 10 metų įgaliota įmonė
Gaisro signalizacija	c	a	b	-
Nuotolinio valdymo priešgaisrinės durys ir vėdinimo kanalų pertvaros	-	a	b	-
Sprinklerinė	-	a	b	Kas 8 metai įgaliota įmonė

Paaiškinimai:**a – kas mėnesį turi būti tikrinama ir įrašoma Priešgaisrinės įrangos patikros žurnale:**

- 1) kad priešgaisrinės žarnos su švirkštais ir hidrantai yra techniškai tvarkingi ir yra ten, kur turi būti;
- 2) kad kertamieji sistemų čiaupai yra uždaryti arba atidaryti, kaip to reikalauja aptarnavimo instrukcijos, sprinklerinių sistemų – pagal manometrų rodmenis atitinka instrukcijos reikalavimus;
- 3) visos priešgaisrinės durys ir vėdinimo kanalų sklendės patikrintos iš vietinių valdymo pultų;
- 4) kad sprinklerių talpyklos pripildytos skysčių iki atitinkamo lygio, kontroliuojamo pagal vandens lygio kontrolės stiklus;
- 5) kad visi sprinklerinės sistemos siurbiai sumažėjus slėgiui sistemoje automatiškai įsijungia;
- 6) kad visų gaisrinių siurblių veikimas patikrintas;
- 7) visose stacionariose dujų gaisro gesinimo sistemose nėra dujų nutekėjimo;

b – kartą metuose turi būti patikrinta ir įrašyta Priešgaisrinės įrangos patikros žurnale:

- 1) gaisro signalizacija pagal kiekvieno daviklio tipo suveikimą;
- 2) visos priešgaisrinės durys ir vėdinimo kanalų sklendės tikrinamos distanciniu valdymu;
- 3) visos stacionarios gaisro gesinimo sistemos, kuriose kaip gesinimo priemonė naudojamas vanduo arba putos, turi būti išbandomos veikiančios;
- 4) haloninių gaisro gesinimo medžiagų tinkamumo naudoti patikrinimas kranto laboratorijoje (laboratorijos aktas);

5) CO₂ kiekis;

- 6) visų gaisro gesinimo siurblių, įskaitant ir sprinklerio sistemos, našumas ir slėgis sistemose;
- 7) visų hidrantų veikimas;
- 8) stacionarių gaisro gesinimo sistemų valdymo kranų detalių būklė (patikrinama išardant);
- 9) gaisro gesinimo dujomis sistemų vamzdynai (prapučiant suslėgtu oru);

c – kiekvieną savaitę turi būti patikrinta ir įrašyta Priešgaisrinės įrangos patikros žurnale:

- 1) laivo bendras aliarmo signalas ir tarnybinės garso sistemos visose patalpose;
- 2) oro slėgis kvėpavimo aparatų balionuose;
- 3) tūrinio gaisro gesinimo dujomis paleidimo ir perspėjimo garsinė bei vaizdo signalizacija;
- 4) gaisro signalizacija (imitacijos metodu).

* Jeigu stacionarioje angliarūgštės (CO₂) gaisro gesinimo sistemoje laive yra daugiau kaip 10 balionų, tai kas 10 metų turi būti tikrinama 10 % bendro balionų skaičiaus. Jeigu patikrinus randama 10 % netinkamų balionų, tai atliekami visų balionų hidrauliniai bandymai. Gaisro gesinimui panaudojus angliarūgštę, prieš užpildant balionus, turi būti atlikti jų hidrauliniai bandymai.

LAIVE ESANČIOS PRIEŠGAISRINĖS TECHNINĖS DOKUMENTACIJOS SARAŠAS

1. Priešgaisrinės saugos specifikacija – bendra laivui.
 2. Laivo priešgaisrinių įrengimų ir aprūpinimo specifikacija.
 3. Priešgaisrinės saugos schema.
 4. Priešgaisrinių sistemų schemas, jų techninio aptarnavimo ir paleidimo instrukcijos.
 5. Gaisro signalizacijos sistemų schemas, jų techninio aptarnavimo ir patikrinimo instrukcijos.
 6. Priešgaisrinių durų, užtvarų, jų uždarymo pavarų schemas, techninio aptarnavimo ir paleidimo instrukcijos.
 7. Visų patalpų vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemų schemas.
 8. Šildymo sistemų schemas (elektrinio, garo, vandens, krosnies).
 9. Kuro ir tepalų cisternų išdėstymo schema.
 10. Žmonių evakuacijos iš laivo schema.
 11. Operatyvinių priešgaisrinių planų komplektas kiekviename vertikaliame priešgaisriniame skyriuje.
-

REIKALAVIMAI SUVIRINIMO DARBŲ PATALPOMS

1. Patalpa įrengiama taip, kad turėtų išėjimą į atvirą denį ir būtų atitverta nuo kitų patalpų A-60 tipo pertvaromis. Patalpos durys privalo turėti užraktą.
 2. Tanklaiviuose suvirinimo patalpos gali būti įrengtos tik laivugalyje.
 3. Patalpa neturi būti įrengta jėgainėje ir arčiau kaip 5 metrai nuo patalpų, kur saugomos sprogstamosios arba lengvai užsiliepsnojančios medžiagos (pirotechnika, dujų balionai, dažai, lakai, skiedikliai).
 4. Patalpoje privalo būti įrengta vėdinimo sistema, užtikrinanti, kad per valandą oras pasikeistų ne mažiau kaip 20 kartų.
 5. Patalpoje esanti suvirinimo elektra įranga privalo būti su blokavimo davikliu, kuris automatiškai išjungtų elektros srovę esant neuždarytomis patalpos durims ar neveikiant vėdinimo sistemai.
 6. Vykdamas suvirinimo darbus prie įėjimo į patalpą iškabinami perspėjimo užrašai „Suvirinimo darbai, įeiti draudžiama“.
 7. Deguonies ir acetileno balionų saugojimo tvarka:
 - 7.1. Deguonies ir acetileno balionai saugomi atskirai ir ne mažesniu kaip 5 m atstumu vienas nuo kito. Balionai dažomi skirtingomis spalvomis: deguonies – mėlyna, acetileno – balta.
 - 7.2. Deguonies ir acetileno balionai laikomi vertikalioje padėtyje. Specialiose uždaroose patalpose, spintose arba atvirų denių įrengtose nišose specialiai įrengtuose lizduose tvirtinami patikimais laikikliais taip, kad juos galima būtų saugiai ir greitai išimti.
 - 7.3. Atviruose deniuose balionų saugojimo vieta parenkama tokia, kad jų negalima būtų pažeisti mechaniškai, jie būtų apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių ir neprieinami pašaliniais asmenims.
 - 7.4. Balionai turi būti saugomi ne arčiau kaip per 2 m nuo gyvenamųjų patalpų, per 5 m nuo LUS ir laivo valdymo įrangos.
 - 7.5. Vietos ar patalpos, kur saugomi suvirinimo dujų balionai, turi būti paženklintos perspėjimo ženklais „Sprogimo pavojus“, „Nerūkyti“.
-

**MINIMALIAI LEISTINOS ELEKTROS ĮRANGOS, PASKIRSTYMO SKYDŲ,
APŠVIETIMO TINKLŲ, JĖGINIŲ KABELIŲ, VALDYMO SCHEMŲ KABELIŲ,
IZOLIACIJOS VARŽOS NORMOS**

1. Elektros įrangos izoliacijos varža negali būti mažesnė negu nustatyta įrangos gamintojo.
2. Elektros įrangos, kurios vardinė įtampa daugiau kaip 500 V, taip pat elektros mašinų, kurių galingumas daugiau kaip 1000 kW, izoliacijos varža turi būti ne mažesnė kaip 2000 omų 1 V įtampos.
3. Eksploatuojamo laivo elektros įrangos izoliacijos varža turi būti ne mažesnė negu nurodyta lentelėje.

Lentelė

Eil. Nr.	Elektros įrangos pavadinimas	Varžos dydis $M\Omega$ įrangai įšilus	
		Norma	Minimaliai leistina
1.	Elektros mašinos	0,7 ir daugiau	iki 0,2
2.	Įjungimo ir valdymo įranga	0,5 ir daugiau	iki 0,2
3.	Pagrindiniai, avariniai skirstomieji skydai, valdymo išjungus pagalbinės signalizacijos ir apsaugos grandinės: vardine įtampa iki 100 V vardine įtampa iki	0,3 ir daugiau 1,0 ir daugiau	iki 0,06 iki 0,02
4.	Laivo elektros tinklų kabeliai: apšvietimo linijos vardine įtampa iki 100 V apšvietimo linijos vardine įtampa 101V–220 V jėginis vardine įtampa nuo 100 iki 500 V	0,3 ir daugiau 0,5 ir daugiau 1,0 ir daugiau	iki 0,06 iki 0,2 iki 0,2
5.	Valdymo, signalizacijos ir kontrolės grandinėse: vardine įtampa iki 100 V vardine įtampa nuo 101 V iki 500 V	0,3 ir daugiau 1,0 ir daugiau	iki 0,06 iki 0,2
6.	Akumuliatoriai atjungus apkrovimą: vardine įtampa iki 24 V vardine įtampa 25 V–250 V	0,1 ir daugiau 0,5 ir daugiau	iki 0,02 iki 0,1

PRIEŠGAISRINIŲ ĮRENGINIŲ BEI PRIEMONIŲ TIKRINIMO TERMINAI

Eil. Nr.	Priemonės, prietaiso, įrenginio pavadinimas	Tikrinimas tinkamumui atliekamas laive	Tikrinimas technikos bazėse	Slėgio bandymai
		ne rečiau kaip 1 kartą per metus	ne rečiau kaip 1 kartą per metus	ne rečiau kaip 1 kartą per metus
1	2	3	4	5
1.	Suslėgto oro kvėpavimo aparatai	0,5	1	5
2.	Izoliuojamasis deguonies aparatas	1 kartą per mėn.	1	-
3.	Gelbėjimosi diržas su plunksnakabliu (karabinu)	kas savaitę	1 (bandymas)	-
4.	Apsauginis lynas	1 kartą per mėn.	1 (bandymas)	-
5.	Gaisrinės žarnos ir švirškštai	1 kartą per mėn.	-	1 (laive)
6.	Rankiniai putų gesintuvai	1 kartą per mėn.	1 (užpildymas)	1
7.	Rankiniai miltelių gesintuvai	1 kartą per mėn.	1 (užpildymas)	5
8.	Rankiniai angliarūgštės gesintuvai	1 kartą per mėn.	1 (pasvėrimas)	5
9.	Kilnojamieji putų įrenginiai	0,5	4	-
10.	Putų įrenginių suslėgto oro balionai	0,5	5	5
11.	Putų įrenginių putokšlio kokybės patikrinimas	-	1	-
12.	Angliarūgštės įrenginių kokybės patikrinimas, (CO ₂) balionų svėrimai	1	-	10
13.	Skysto brometilo gesinimo sistema (SBS)	1 kartą per 3 mėn.	4	8
14.	Oro-mechaninių putų įranga	1 (užpildymas) 4 (vid. apžiūra)	-	8
15.	Sprinklerinės sistemos praplovimas ir valymas	5	-	8

PIRMINIS GAISRŲ TYRIMAS LAIVUOSE

1. Avarijas ir avarinius atvejus laivuose pagal „Laivų avarinių atvejų nagrinėjimo taisykles“ tiria Saugios laivybos administracija. Pirminį avarinio atvejo tyrimą atlieka laivo kapitonas.

2. Gaisro aplinkybių tyrimą reikia pradėti gaisro metu, nes užfiksuoti stebėjimų duomenys vėliau gali turėti ypatingą reikšmę nustatant gaisro priežastis. Kas kaltas dėl gaisro, galima spręsti tik žinant gaisro priežastį, o gaisro priežastį galima nustatyti tik teisingai nustačius jo židinį (kilimo vietą).

3. Pagal Tarnybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statuto I skirsnio 59 punktą laivo kapitonas laivui esant jūroje gali atlikti kvotėjo funkcijas. Įvykio vietos apžiūros rezultatai tampa įrodymais ir gali būti panaudojami tolesniam tyrimui, jeigu jie surašyti apžiūros protokole ir užfiksuoti kitais būdais jo prieduose. Nustatant gaisro židinio vietą ir ugnies plitimo kelius, naudojamos medžiagų ir gaminių ekspertizės išvados apie metalinių, stiklo gaminių įkaitimą gaisro metu, asmenų, kurie pirmieji pastebėjo gaisrą, taip pat gaisro gesinimo dalyvių apklausos duomenys. Jei gaisras kilo dėl elektros energijos vartojimo, būtini šie dokumentai:

- 3.1. įvykio vietos apžiūros protokolas;
- 3.2. elektros tinklo principinė ir skaičiuojamoji schemas;
- 3.3. elektros įrenginių išdėstymo ir laidų, kabelių tiesimo schema;
- 3.4. elektros įrangos, laidų apkrovimo įrašai iki gaisro kilimo, jeigu tai registruojama automatiškai;
- 3.5. laivo klasifikacinės bendrovės patikrinimo aktai, pastabos, papildomi reikalavimai;
- 3.6. elektros įrenginių, laidų izoliacijos varžos kontrolė, įrašai žurnaluose;
- 3.7. duomenys apie pastebėtus elektros tinklo ir įrenginių gedimus iki gaisro;
- 3.8. duomenys apie darbo tvarką ir įrenginių išjungimą iki gaisro;
- 3.9. ar buvo laikomasi priešgaisrinių saugumo taisyklių ir įrenginių saugaus eksploatavimo instrukcijų reikalavimų;
- 3.10. planinių remontų ir apžiūrų dokumentacija, ar buvo vykdomos apžiūros, ar yra tai patvirtinantys įrašai.

4. Visada tiriami ir daiktiniai įrodymai – elektros laidai, apsauginiai aparatai, elektros prietaisai, buitinių prietaisų įjungimo virvėlaidžių, kištukų liekanos ir kt., taip pat įvykį mačiusiųjų asmenų parodymai, pateikti apklausos protokoluose, bei techninėje dokumentacijoje esantys duomenys.

5. Pateikiant duomenis dėl savaiminio užsidegimo, reikia atsižvelgti į šio reiškinio sudėtingumą ir įvairovę.
